

Eiropas Dzelzceļa aģentūra

**Savstarpējas izmantojamības tehnisko
specifikāciju (SITS) piemērošanas rokasgrāmata**

**Saskaņā ar vispārējo pilnvarojumu C(2007)33 71, 2007. gada
13. jūlija galīgā redakcija**

Atsauces Nr. ERA	ERA/GUI/07-2011/INT
ERA versija	1.02
Datums	2012. gada 30. novembris

Dokumentu sagatavoja	Eiropas Dzelzceļa aģentūra <i>Rue Marc Lefrancq, 120</i> <i>BP 20392</i> <i>F-59307 Valenciennes Cedex</i> Francija
Dokumenta veids	Rokasgrāmata
Dokumenta statuss	Publisks

0. INFORMĀCIJA PAR DOKUMENTU

0.1. Grozījumu reģistrs

1. tabula. Dokumenta statuss

Versijas datums	Sagatavoja	Sadaļas numurs	Izmaiņu apraksts
Rokasgrāmatas versija 1.0, 2011. gada 18. aprīlis	ERA [saīsinājumu skaidrojumu sk. 9. tabulā] starptautiskā darba grupa	Visi	Pirmais izdevums
Rokasgrāmatas versija 1.01, 2011. gada 26. augusts	ERA starptautiskā darba grupa	1.2.6., 2.1.2., 3. tabula (2.12.4.), 4. tabula (2.13.1.), 5. tabula (2.14.1.), 5.2. [G 80], atsaucē dokumenti (7. tabula)	Atjaunināšana pēc SITS CR INF, CR ENE, CR LOC&PAS, TAP pieņemšanas.
Rokasgrāmatas redakcija 1.02 2012. gada 30. novembris	ERA starptautiskā darba grupa	Visi	Atjaunināšana pēc jauno SITS pieņemšanas un spēkā esošo SITS pārskatīšanas.

0.2. Saturs

0. INFORMĀCIJA PAR DOKUMENTU	2
0.1. Grozījumu reģistrs	2
0.2. Saturs	3
0.3. Tabulu saraksts	4
1. IEVADS UN PAMATINFORMĀCIJA	5
1.1. Aģentūras pilnvaras	5
1.2. Darbības joma	5
1.3. Mērķauditorija	6
1.4. Rokasgrāmatas saturs	6
2. DIREKTĪVA 2008/57/EK UN SAVSTARPĒJAS IZMANTOJAMĪBAS TEHNISKĀS SPECIFIKĀCIJAS.....	7
2.1. Ievads	7
2.2. Savstarpējas izmantojamības direktīvas mērķi	8
2.3. Savstarpējas izmantojamības direktīvas ģeogrāfiskās darbības joma	8
2.4. SITS ģeogrāfiskās darbības joma	9
2.5. SITS tehniskās darbības joma	9
2.6. Atkāpes	10
2.7. Galvenie ar SITS saistītie Savstarpējas izmantojamības direktīvas nosacījumi	10
2.8. SITS struktūra un saturs	16
2.9. Mērķa sistēma un īpaši gadījumi	18
2.10. Kļūdas SITS	18
2.11. Aģentūras tehniskie atzinumi	19
2.12. Pašreizējā situācija SITS jomā	19
2.13. SITS piemērošana Savstarpējas izmantojamības direktīvas II pielikumā noteiktajām apakšsistēmām	20
2.14. Dažādu SITS piemērošana praksē	21
2.15. SITS un citas prasības	22
2.16. Jautājumi par SITS	25
3. PIEMĒROJAMIE STANDARTI UN CITI DOKUMENTI	27
3.1. Pārskats	27
3.2. SITS atsaucē uz Eiropas standartiem un citiem dokumentiem	27
3.3. Aģentūras tehniskā dokumentācija	28
4. IESAISTĪTĀS PUSES	29
4.1. Savstarpējas izmantojamības komponenta ražotājs	29
4.2. Pieteikuma iesniedzējs „EK” verifikācijai	29
4.3. Pilnvarotais pārstāvis	30
4.4. Paziņotās iestādes	31
4.5. Nozīmētās iestādes	32
4.6. Pieteikuma iesniedzējs ekspluatācijas atļaujas saņemšanai	33
4.7. Valsts drošības iestādes (NSA)	33
5. ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒJUMS.....	34
5.1. Atbilstības novērtēšanas procedūras	34

5.2.	Atbilstības novērtējuma moduļi	36
5.3.	Moduļu izvēle	36
5.4.	Atsevišķos posmos veicami novērtējumi	38
5.5.	Gadījumi, uz kuriem neattiecas "EK" verifikācija	38
5.6.	Novērtējumi atjaunošanas vai modernizācijas gadījumā	39
6.	SITS PIEMĒROŠANA DZELZCEĻU SISTĒMAS ELEMENTU DZĪVES CIKLA LAIKĀ...	40
6.1.	Savstarpējas izmantojamības komponenta laišana tirgū	40
6.2.	Apakšsistēmu dzīves cikls	41
6.3.	Ritekļa nodošana ekspluatācijā	43
7.	PIELIKUMU SARAKSTS	44
	ATSAUCES DOKUMENTI.....	45
	DEFINĪCIJAS UN SAĪSINĀJUMI.....	54
	Definīcijas	54
	Saīsinājumi	58

0.3. Tabulu saraksts

1. tabula.	Dokumenta statuss	2
2. tabula.	SITS saturs	16
3. tabula.	SITS darbības joma un apakšsistēmas	20
4. tabula.	Katras SITS piemērošana praksē	21
5. tabula.	Strukturālajām apakšsistēmām piemērojamās prasības un atbilstības šīm prasībām novērtējums	25
6. tabula.	Atsauces dokumenti	45
7. tabula.	Definīcijas	54
8. tabula.	Saīsinājumi	58

1. IEVADS UN PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Aģentūras pilnvaras

- 1.1.1. Eiropas Dzelzceļa aģentūras vispārējā pilnvarojuma 2.3.1. sadaļā noteikts, ka: *“Ievērojot katras SITS sagatavošanas vai pārskatīšanas grafiku, Aģentūra regulāri iesniedz un savā tīmekļa vietnē publicē vispārēju pārskatu par Komisijas 2004. gadā publicēto Īstenošanas rokasgrāmatu, kuras mērķis ir palīdzēt ieinteresētajām personām piemērot SITS. Īstenošanas rokasgrāmatas nodaļu par piemērojamiem standartiem atjaunina un publicē vismaz reizi gadā.”*

1.2. Darbības joma

- 1.2.1. Šajā rokasgrāmatā ir sniegta informācija par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju (SITS) piemērošanu; tomēr, tā kā tās uzskatāmas par sekundāriem no direktīvām izrietošiem tiesību aktiem, jānorāda arī uz atsevišķiem jēdzieniem un procedūrām, kas minētas Direktīvā 2008/57/EK par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Kopienā (“Savstarpējas izmantojamības direktīva”¹), kura stājās spēkā 2008. gada 19. jūlijā un bija jātransponē dalībvalstu tiesību aktos līdz 2010. gada 19. jūlijam. Taču daudzi direktīvas nosacījumi jau bija iekļauti valstu tiesību aktos, jo ir pārņemti no iepriekšējām Savstarpējas izmantojamības direktīvām (96/48/EK un 2001/16/EK).
- 1.2.2. Rokasgrāmatas mērķis ir izskaidrot, kā jāveic savstarpējas izmantojamības komponentu (SIK) un apakšsistēmu novērtēšana, lai nodrošinātu to atbilstību Savstarpējas izmantojamības direktīvas pamatprasībām. Šeit sniegtas atsauces un minētās procedūras attiecas uz savstarpējas izmantojamības komponentu atbilstības vai piemērotības lietošanai novērtēšanu, kā arī strukturālo apakšsistēmu “EK” verifikāciju attiecībā uz spēkā esošajām SITS. Taču, lai dalībvalstī varētu laist tirgū savstarpējas izmantojamības komponentu vai nodot ekspluatācijā apakšsistēmu, ir jānodrošina arī to atbilstība visiem saistošajiem ES tiesību aktiem, valsts tiesību aktiem un reglamentējošiem noteikumiem, kas ir saderīgi ar ES tiesību aktiem un tiek piemēroti nediskriminējot. Šīs rokasgrāmatas darbības jomā neietilpst ritekļu ekspluatācijas atļauja ([V nodaļa], [21.–26. pants]). Visbeidzot, rokasgrāmatā nav paredzēts sniegt norādījumus par dzelzceļu aprīkojuma projektēšanu vai ražošanu.
- 1.2.3. Šajā rokasgrāmatā sniegtie ieteikumi nav juridiski saistoši. Šo izdevumu var izmantot kā skaidrojošu dokumentu, taču tajā nav noteiktas nekādas obligāti ievērojamas procedūras un juridiski saistošas darbības. Rokasgrāmatā sniegti paskaidrojumi par SITS nosacījumiem, un tai vajadzētu palīdzēt izprast SITS aprakstītās pieejas un noteikumus. Tāpēc tās mērķis ir palīdzēt samazināt [14. un 19. pantā] noteikto drošības klauzulu piemērošanas gadījumu skaitu, jo īpaši attiecībā uz tādiem gadījumiem, kuru cēlonis ir atšķirīga Direktīvas un attiecīgo SITS interpretācija.
- 1.2.4. Rokasgrāmatā un tās pielikumos ir sniegti tehnisko risinājumu piemēri. Šos piemērus nevajadzētu uzskatīt par “vēlamajiem” risinājumiem; ir pieņemami jebkādi citi risinājumi, kas atbilst attiecīgo SITS prasībām.
- 1.2.5. Rokasgrāmata būtu jālasa un jāizmanto tikai saistībā ar Savstarpējas izmantojamības direktīvu un attiecīgajiem lēmumiem un regulām par SITS, lai sekmētu to piemērošanu, taču rokasgrāmata tos neaizstāj.

¹ Atsauces uz Direktīvas 2008/57/EK apsvērumiem, pantiem un nodaļām ir sniegtas kvadrātiekvās.

- 1.2.6. Rokasgrāmatu ar dzelzceļa nozares pārstāvniecības struktūru un paziņoto iestāžu koordinācijas grupas — *Rail (NB Rail)* — palīdzību ir sagatavojusi Eiropas Dzelzceļa aģentūra (*ERA*). Iespēja papildināt un komentēt rokasgrāmatas saturu tika sniegta arī Eiropas standartizācijas organizācijām (*ESO*) un valstu drošības iestādēm (*NSA*). Rokasgrāmata ir iesniegta Komitejai dzelzceļu savstarpējas izmantojamības un drošības jautājumos (*RISC*).
- 1.2.7. Rokasgrāmata ir publiski pieejama, un tā tiks regulāri atjaunināta, lai atspoguļotu Eiropas standartu jomā panākto progresu un SITS izmaiņas. Informāciju par rokasgrāmatas jaunāko pieejamo izdevumu lasītāji var atrast *ERA* tīmekļa vietnē.

1.3. Mērķauditorija

- 1.3.1. Šīs rokasgrāmatas mērķis ir sekmēt dzelzceļa nozarē iesaistīto pušu izpratni un līdz ar to arī spēkā esošo SITS piemērošanu. Izdevuma mērķauditorija ir dalībvalstu regulatīvās iestādes un visi attiecīgie ekonomikas dalībnieki un subjekti, piemēram, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi (pārvadātāji), infrastruktūras pārvaldītāji, ražotāji, tehniskās apkopes pakalpojumu sniedzēji, tirdzniecības asociācijas, līgumslēdzēji subjekti un paziņotās iestādes.

1.4. Rokasgrāmatas saturs

- 1.4.1. Lai rokasgrāmata maksimāli atbilstu mērķauditorijas vajadzībām, tajā mēģināts lietotājiem sniegt pilnīgu pārskatu par SITS saturu un paskaidrot, kā nodrošināt atbilstību tajās noteiktajām prasībām un to tehnisko īstenošanu (piem., par “atklātajiem punktiem” un “īpašiem gadījumiem”, atbilstības novērtējuma moduļu izmantošanu u.c.). Tāpēc rokasgrāmatas saturs ir vispārīgs un tajā izskaidroti jēdzieni, uzdevumi un regulējums, kā arī sniegtas norādes par katru pievienoto SITS.

2. DIREKTĪVA 2008/57/EK UN SAVSTARPĒJAS IZMANTOJAMĪBAS TEHNISKĀS SPECIFIKĀCIJAS

2.1. Ievads

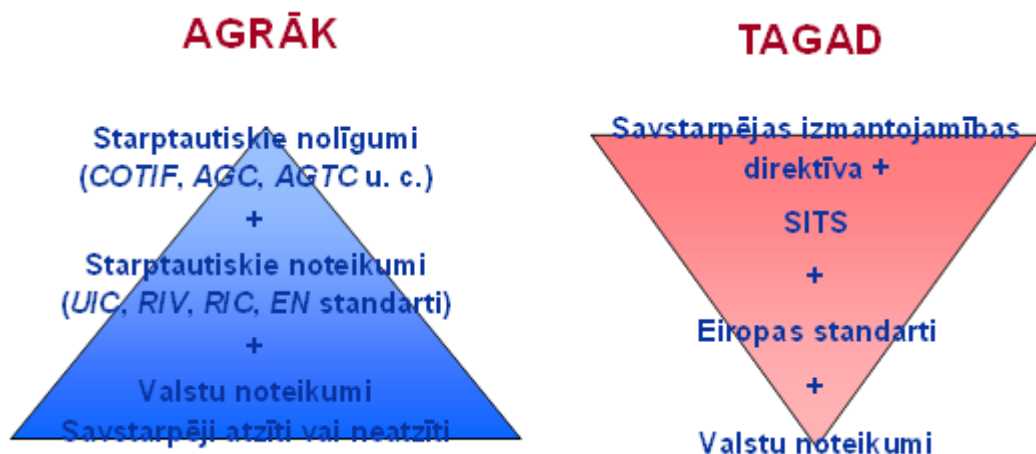
2.1.1. Savstarpējas izmantojamības direktīva (2008/57/EK) ir iepriekšējo Savstarpējas izmantojamības direktīvu — Direktīvas 96/48/EK par ātrgaitas dzelzceļu (HS) un Direktīvas 2001/16/EK par parasto dzelzceļu (CR), kas tika grozītas ar Direktīvu 2004/50/EK un Direktīvu 2007/32/EK — pārstrādāta versija. Savstarpējas izmantojamības direktīvā ir ievēroti jaunās pieejas direktīvu principi, proti (Ar “jauno pieeju” un “vispārīgo pieeju” pamatoto direktīvu īstenošanas vadlīnijas, 1.1. sadaļa):

- “Tiesību aktu saskaņošana tiek piemērota tikai pamatprasībām, kurām jāatbilst Kopienas tirgū laistajiem produktiem, ja ir paredzēta to brīva aprīte Kopienas teritorijā.
- To produktu tehniskās specifikācijas, kas atbilst direktīvās noteiktajām pamatprasībām, ir noteiktas saskaņotajos standartos.
- Saskaņoto vai citu standartu piemērošana ir brīvprātīga, un ražotājs vienmēr drīkst nodrošināt atbilstību prasībām, piemērojot citas tehniskās specifikācijas.
- Uz produktiem, kas ražoti atbilstīgi saskaņotajiem standartiem, tiek attiecināts pieņēmums par atbilstību attiecīgajām pamatprasībām.”

Papildinformācija par šiem vispārīgajiem principiem un regulējumu ir sniegta vadlīniju 3. pielikumā.

2.1.2. Tomēr dzelzceļa sistēmas sarežģītības un ar pamatprasībām saistīto integrēto aspektu dēļ, lai nodrošinātu dzelzceļa sistēmas obligāto savstarpējo savietojamību, bija jāizstrādā SITS. Tajās ir precizēti “noteikumi, kas jāievēro, lai nodrošinātu savstarpēju izmantojamību” un sniegta “tehniskās saskaņošanas optimāla līmeņa” definīcija (Savstarpējas izmantojamības direktīvas 1. pants).

2.1.3. SITS sekmē pāreju no vecās integrētās valstu dzelzceļu sistēmas, ko galvenokārt reglamentēja valstu noteikumi, uz vienotu Eiropas dzelzceļa zonu, kuru lielākoties reglamentē kopēji ES noteikumi.

2.1.4. Komisija 2011. gada 29. martā pieņēma [43] lēmumu par atļauju nodot ekspluatācijā strukturālās apakšsistēmas un riteklus, ar ko nosaka principus un pamatnostādnes, kuras

dalībvalstīm būtu jāņem vērā, atļaujot strukturālu apakšsistēmu un ritekļu ekspluatāciju. Dokuments ir adresēts dalībvalstīm, taču to izlasīt ir ieteicams ikvienam, kas vēlas izprast SITS un "EK" verifikācijas procedūras lomu ekspluatācijas atļaujas saņemšanas procesā.

2.2. Savstarpējas izmantojamības direktīvas mērķi

2.2.1. Saskaņā ar [1. pantu] Savstarpējas izmantojamības direktīvā tā jāsaprot plašākā mērogā nekā iepriekšējās direktīvās:

"1. Šajā direktīvā ir noteikti nosacījumi, kas jāievēro, lai nodrošinātu dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību Kopienā tā, lai būtu ievērotas Direktīvas 2004/49/EK prasības. Šie nosacījumi attiecas uz šīs sistēmas daļu projektēšanu, būvi, ekspluatāciju, modernizāciju, atjaunošanu, darbību un apkopi, kā arī uz tās ekspluatācijā un apkopē iesaistītā personāla profesionālo kvalifikāciju un veselības un drošības nosacījumiem.
2. Lai īstenotu šo mērķi, ir jānosaka tehniskās saskaņošanas optimāls līmenis un jānodrošina iespēja:
a) atvieglot, uzlabot un attīstīt starptautiskus dzelzceļa pārvadājumus Eiropas Savienībā un saistībā ar trešajām valstīm;
b) veicināt iekšējā tirgus pakāpenisku izveidi aprīkojumam un pakalpojumiem saistībā ar dzelzceļu sistēmas būvi, atjaunošanu, modernizāciju un ekspluatāciju Kopienā;
c) veicināt dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību Kopienā."

2.2.2. Savstarpējas izmantojamības direktīvas mērķi būtu jāuztver kā daļa no ES pieejas dzelzceļa transporta efektivitātes uzlabošanai, kuras pamatelementi ir:

- neierobežota dzelzceļa transporta nozares pieejamība, lai sekmētu konkurenci un radītu apstākļus, kas veicina produktu inovāciju un pakalpojumu kvalitāti;
- valstu tīklu (un tādējādi arī starptautisku pakalpojumu) savstarpējas izmantojamības veicināšana, izmantojot tehnisku saskaņošanu;
- Eiropas dzelzceļa tīkla veidošana, paplašinot esošo Eiropas tīklu un pārveidojot to par visas Kopienas dzelzceļa sistēmu;
- kopējas pieejas īstenošana attiecībā uz dzelzceļa drošību, lai atvieglotu tirgus pieejamību, vienlaicīgi saglabājot pietiekami augstu drošības līmeni.

2.2.3. Visbeidzot, Savstarpējas izmantojamības direktīvā termini "Kopiena" (kas kopš Lisabonas līguma stāšanās spēkā jāsaka kā "Eiropas Savienība") vai "iekšējais tirgus" ir attiecināmi arī uz Lihtenšteinas, Īslandes un Norvēģijas teritoriju, kuras saskaņā ar Padomes un Komisijas Lēmumu [19] ir Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalstis. Praksē direktīvas ģeogrāfiskās darbības joma ir 27 valstis (t. i., visas ES un EEZ dalībvalstis, izņemot Kipru, Maltu un Īslandi, kur nav dzelzceļa infrastruktūras).

2.3. Savstarpējas izmantojamības direktīvas ģeogrāfiskās darbības joma

2.3.1. Savstarpējas izmantojamības direktīvas ģeogrāfiskās darbības joma no Eiropas transporta tīkla ir paplašināta līdz visai "[ES] dzelzceļu sistēmai". Transponējot Direktīvu, dalībvalstis to var neattiecināt uz:

a) "metro, tramvajiem un citām piepilsētas dzelzceļa sistēmām;

- b) tīkliem, kuru ekspluatācija ir atdalīta no pārējās dzelzceļa sistēmas un kuri paredzēti tikai vietējo, pilsētas vai piepilsētas pasažieru pārvadāšanas pakalpojumu nodrošināšanai, kā arī dzelzceļa uzņēmumiem, kas darbojas tikai šajos tīklos;
- c) privātu dzelzceļa infrastruktūru un ritekļiem, ko izmanto vienīgi šādā infrastruktūrā, kuru izmanto tikai īpašnieks, lai veiktu savus kravu pārvadājumus;
- d) infrastruktūru un ritekļiem, ko izmanto tikai vietējiem, vēsturiskiem vai tūrisma mērķiem.”

2.3.2. Precīza Savstarpējas izmantojamības piemērošanas joma katrā dalībvalstī ir noteikta valsts tiesību aktā, ar kuru to transponē.

2.4. SITS ģeogrāfiskās darbības joma

2.4.1. Savstarpējas izmantojamības direktīvas darbības jomas paplašināšana nenozīmē, ka attiecīgi paplašinās arī SITS darbības joma. Patiesībā [1. panta 4. punktā] ir noteikts, ka “SITS darbības jomu (...) pakāpeniski paplašina, attiecinot uz visu dzelzceļu sistēmu (...)”.

2.4.2. SITS ģeogrāfiskās darbības joma tiks paplašināta, pārskatot esošās SITS vai pieņemot jaunas. Spēkā ir katrā SITS norādītā ģeogrāfiskās darbības joma.

2.4.3. Tas nozīmē, ka lielākās daļas esošo SITS ģeogrāfiskās darbības joma ir Eiropas ātrgaitas un parasto dzelzceļu sistēmas, kā noteikts Savstarpējas izmantojamības direktīvas I pielikumā (vai kā agrāk bija noteikts Direktīvas 96/48/EK I pielikumā un Direktīvas 2001/16/EK I pielikumā), t. i., Eiropas transporta tīkla (TEN-T) dzelzceļa līnijas un ritekļi, kas pa tām varētu pārvietoties. Eiropas transporta tīkla definīcija ir noteikta [24] Lēmumā Nr. 661/2010/ES, ar ko aizstāj [25] Lēmumu Nr. 1692/96/EK.

2.4.4. ERA 2010. gadā saņēma trešo pilnvarojumu [40] nolūkā paplašināt SITS darbības lauku attiecībā uz visu Eiropas Savienības dzelzceļu sistēmu un veic SITS pārskatīšanu, “lai aptvertu tās līnijas un ritošo sastāvu, kas vēl nav aptverti”.

2.4.5. Dalībvalsts var nolemt piemērot SITS vai atsevišķas SITS prasības arī ārpus SITS noteiktās ģeogrāfiskās darbības jomas. Tādā gadījumā tas būtu jāatspoguļo valsts tiesību aktos. Saskaņā ar [17. pantu] dalībvalsts var noteikt SITS prasības par valsts noteikumu attiecībā uz to tīkla daļu, kas neietilpst TEN-T.

2.5. SITS tehniskās darbības joma

2.5.1. Saskaņā ar [5. panta 2. punktu] “apakšsistēmas atbilst SITS, kas .. ir spēkā to ekspluatācijā nodošanas, modernizācijas vai atjaunošanas brīdī”.

2.5.2. Attiecībā uz strukturālām apakšsistēmām tas nozīmē, ka katrai jaunai apakšsistēmai, uz ko attiecas SITS ģeogrāfiskās darbības joma, būtu tām jāatbilst.

2.5.3. Attiecībā uz strukturālām apakšsistēmām, kam veic modernizāciju vai atjaunošanu, būtu jāņem vērā [20. pants]. Tajā noteikts, ka dalībvalstīm vispirms būtu “jāizlemj, vai .. vajadzīga jauna ekspluatācijas atļauja” un, ja tā ir vajadzīga, tām būtu jāizlemj “ciklā projektam jāpiemēro SITS”. Dalībvalstīm būtu jāpieņem lēmums, “ņemot vērā piemērojamajā SITS norādīto īstenošanas stratēģiju”.

2.5.4. Attiecībā uz funkcionālām apakšsistēmām, kas nav nodotas ekspluatācijā, SITS prasību piemērošana dzelzceļa sistēmai ir noteikta attiecīgās SITS īstenošanas stratēģijā.

2.5.5. Dalībvalsts var nolemt piemērot SITS vai atsevišķas SITS prasības ārpus SITS noteiktās tehniskās darbības jomas vai situācijās, kas nav noteiktas Savstarpējas izmantojamības direktīvā. Tādā gadījumā tas būtu jāatspoguļo valsts tiesību aktos.

2.6. Atkāpes

- 2.6.1. Būtībā SITS tiek sagatavotas, ņemot vērā dažādas netipiskas situācijas, kurās vajadzīga īpaša rīcība. Parasti šīs situācijas ir aprakstītas SITS 7. nodaļā, kurā *inter alia* var būt iekļauti pārejas periodi un īpaši gadījumi. Taču var būt arī negaidītas situācijas, kas nav paredzētas un aprakstītas SITS. Tādos gadījumos, ja tas ir pamatoti, dalībvalsts var lūgt piemērot izņēmumu attiecībā uz konkrētām SITS vai to daļām.
- 2.6.2. Kā norādīts iepriekš, SITS ir jāpiemēro visām jaunajām apakšsistēmām, uz kurām ir attiecināma tās ģeogrāfiskās darbības joma. Lai uz projektu neattiecinātu SITS, tam jāpiemēro izņēmums saskaņā ar [9. pantu], kurā norādīti gadījumi, kādos var piešķirt izņēmumu, un kādas procedūras ir jāveic.
- 2.6.3. Izņēmumus piešķir Eiropas Komisija, saņemot attiecīgās dalībvalsts pieteikumu. Ja par projektu atbildīgā organizācija uzskata, ka jāpiemēro izņēmums, tai jāinformē tās dalībvalsts iestādes, kurā apakšsistēma jānodod ekspluatācijā, lai dalībvalsts varētu iesniegt Komisijai pieprasījumu par izņēmumu.
- 2.6.4. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš gadījumiem, uz ko attiecas [9. panta 1. punkta a) apakšpunkts], t. i., projektiem *“kas ir izstrādes beigu posmā vai uz ko attiecas līgums, kurš tiek pildīts, kad [attiecīgo] SITS publicē”*.
- 2.6.5. Dalībvalstīm viena gada laikā kopš SITS stāšanās spēkā jāiesniedz šādu projektu saraksts Komisijai.

2.7. Galvenie ar SITS saistītie Savstarpējas izmantojamības direktīvas nosacījumi

Turpmāk minētie Direktīvas panti ir īpaši svarīgi attiecībā uz SITS.

1. panta 1. punkts. Savstarpējas izmantojamības nosacījumi

“Šie [savstarpējas izmantojamības] nosacījumi attiecas uz šīs sistēmas daļu projektēšanu, būvi, ekspluatāciju, modernizāciju, atjaunošanu, darbību un apkopi, kā arī uz tās ekspluatācijā un apkopē iesaistītā personāla profesionālo kvalifikāciju un veselības un drošības nosacījumiem.”

- [G 1] SITS tika sagatavotas, lai garantētu drošu un nepārtrauktu savstarpēji izmantojamo vilcienu satiksmi atbilstīgi Direktīvā noteiktajām pamatprasībām. Tāpēc tās neattiecas, piemēram, uz noteikumiem par prasībām attiecībā uz komfortu, kas nekavē netraucētu un drošu vilcienu satiksmi, t. i., nav saistītas ar pamatprasībām un neietekmē atļauju nodot apakšsistēmas ekspluatācijā vai tiesības laist tirgū savstarpējas izmantojamības komponentus (4., 10. un 16. pants Savstarpējas izmantojamības direktīvā).
- [G 2] SITS piemēro tikai jaunām, modernizētām un atjaunotām apakšsistēmām. SITS nav projektēšanas rokasgrāmata. Tajās nav iekļauti visi sistēmas aspekti, bet tikai tie, kas saistīti ar pamatprasībām.

2. panta a) apakšpunkts. “Eiropas dzelzceļu sistēma”

“Eiropas dzelzceļu sistēma” ir Eiropas parastās un ātrgaitas dzelzceļu sistēmas, kā izklāstīts attiecīgi [Direktīvas] I pielikuma 1. un 2. punktā”.

- [G 3] Lai gan direktīvas par ātrgaitas un parastajām dzelzceļu sistēmām ir pārstrādātas vienotā dokumentā un Savstarpējas izmantojamības direktīvas darbības joma ir paplašināta, attiecinot to uz visas ES dzelzceļu sistēmu, Eiropas dzelzceļu tīkla **Error! Reference**

source not found. un tā daļu, kas ir saistītas ar ātrgaitas un parasto dzelzceļu, definīcija joprojām ir būtiska, nosakot spēkā esošo SITS piemērošanas jomu. Šo SITS darbības joma joprojām ir tāda, kā norādīts katrā SITS.

2. panta b) apakšpunkts. “Savstarpēja izmantojamība”

“Savstarpēja izmantojamība” ir dzelzceļu sistēmas spēja nodrošināt drošu un nepārtrauktu vilcienu satiksmi, kas ļauj panākt nepieciešamo caurlaidības līmeni uz šiem sliežu ceļiem. Šī spēja ir atkarīga no reglamentējošajiem, tehniskajiem un ekspluatācijas nosacījumiem, kuri jāievēro, pildot pamatprasības”.

- [G 4] Savstarpējas izmantojamības direktīva un ar to saistītās SITS ir izstrādātas, lai sekmētu visas ES dzelzceļu sistēmas “optimālu tehniskās saskaņošanas līmeni” un tādējādi palielinātu tās konkurētspēju, piemēram, samazinot ražošanas, apstiprināšanas, ekspluatācijas un tehniskās apkopes izmaksas. Mērķis ir, pirmkārt, veicināt starptautiskos dzelzceļu pakalpojumus un, otrkārt, izstrādāt kopējus ES mēroga noteikumus par atbilstības novērtējumu un infrastruktūras, stacionāru iekārtu un ritekļu nodošanu ekspluatācijā.
- [G 5] Pēdējos gados ekspluatācijai starptautiskajos maršrutos ir nodoti vairāki jauni ātrgaitas vilcieni. Tas tika izdarīts drošā veidā un ar minimāliem traucējumiem, taču gandrīz visi jaunie vilcieni tika atzīti par savstarpēji izmantojamiem pārrobežu teritorijā konkrētā maršrutā. Citiem vārdiem sakot, jauno vilcienu savstarpējas izmantojamības veidi nebija pilnīgi atbilstīgi Savstarpējas izmantojamības direktīvai un ar to saistītajām SITS. Lielākoties starptautiskos maršrutos izmantoto ritekļu aprīkojums bija īpaši pielāgots attiecīgajiem maršrutiem — tiem bija vairākas vadības sistēmas, kas vajadzības gadījumā nodrošināja, piemēram, iespēju ātri pārslēgties no vienas vadības sistēmas uz citu. Šādi specifiski risinājumi, kas atbilst dažādu valstu noteikumiem, rada papildu ražošanas un atbilstības novērtēšanas izmaksas.

2. panta c) apakšpunkts. “Ritekļis”

“Ritekļis” ir dzelzceļa ritekļis, kas pa dzelzceļa līnijām pārvietojas uz saviem riteņiem — ar vilci vai bez vilces. Ritekļis sastāv no vienas vai vairākām strukturālām un funkcionālām apakšsistēmām vai šādu apakšsistēmu daļām”.

- [G 6] Piemēram, lokomotīve parasti sastāv no divām apakšsistēmām:
- ritošā sastāva un
 - vilciena kontroles, vadības un signalizācijas apakšsistēmas.

2. panta e) apakšpunkts. “Apakšsistēmas”

“Apakšsistēmas” ir [Savstarpējas izmantojamības direktīvas] II pielikumā norādītā dzelzceļu sistēmas dalījuma rezultāts. Šīs apakšsistēmas, attiecībā uz kurām jānosaka pamatprasības, var būt strukturālas un funkcionālas”.

- [G 7] Direktīvas [II pielikumā] noteikts, ka Savstarpējas izmantojamības direktīvā dzelzceļu sistēmu var iedalīt:
- piecās strukturālās apakšsistēmās:
 - infrastruktūra,
 - energoapgāde,

- kontroles, vadības un signalizācijas lauka iekārtas,
- kontroles, vadības un signalizācijas borta iekārtas,
- ritošais sastāvs;

(pirmās trīs apakšsistēmas var dēvēt par “ar tīklu saistītām apakšsistēmām”, pēdējās divas — par “ar ritekli saistītām apakšsistēmām”)

- trīs funkcionālās apakšsistēmās:
 - satiksmes nodrošināšana un vadība,
 - tehniskā apkope,
 - telemātikas lietojumprogrammu izmantošana pasažieru un kravu pārvadājumos.

[G 8] Turklāt [15. panta 1. punktā] noteikts, ka “.. *katra dalībvalsts piešķir atļaujas nodot ekspluatācijā strukturālās apakšsistēmas, kuras ietilpst dzelzceļu sistēmā*”. Funkcionālās apakšsistēmas netiek nodotas ekspluatācijā, tāpēc nav vajadzīga EK verifikācijas deklarācija, EK verifikācijas procedūra un paziņoto iestāžu iesaistīšana.

[G 9] Līdzekļi, ar kuriem jānodrošina strukturālo un funkcionālo apakšsistēmu savstarpēja izmantojamība, ir noteikti dokumentos, ko dēvē par “savstarpējas izmantojamības tehniskajām specifikācijām” (SITS) un pieņem ar Eiropas Komisijas lēmumiem vai regulām, tādējādi to piemērošana ir obligāta.

2. panta f) apakšpunkts. “Savstarpējas izmantojamības komponenti”

“Savstarpējas izmantojamības komponenti” ir jebkura atsevišķa detaļa, detaļu grupa, iekārtas mezgla daļa vai vesels mezgls, kas iekļauts vai paredzēts iekļaušanai apakšsistēmā un no kura tieši vai netieši ir atkarīga dzelzceļu sistēmas savstarpēja izmantojamība. Jēdziens “komponents” aptver gan materiālas, gan nemateriālas lietas, piemēram, programmatūru”.

[G 10] Savstarpējas izmantojamības komponenti (SIK) un to savietojamie parametri ir noteikti SITS. Viens no mērķiem ir izveidot Eiropas dzelzceļu produktu rūpniecisko tirgu. Lai novērstu novērtēšanas procedūru un saistīto izmaksu pārklāšanos, savstarpējas izmantojamības nodrošināšanai vajadzīgie apakšsistēmas komponenti vai mezglu daļas, kam ir identiska konstrukcija un ko ražo sērijveidā, lai vēlāk pārdotu vairumā un iekļautu apakšsistēmās, ir definēti kā savstarpējas izmantojamības komponenti.

[G 11] Vispārīgi izsakoties, savstarpējas izmantojamības komponentiem ir šādas kopīgas īpašības:

- neatkarīgi no sistēmas, kurā tiks iekļauti savstarpējas izmantojamības komponenti, to īpašības var novērtēt, atsaucoties uz Eiropas standartu vai citu attiecīgu dokumentu;
- pirms savstarpējas izmantojamības komponentu iekļaušanas apakšsistēmā tos var izmantot atsevišķi kā rezerves daļas un ražotājs tos var laist Eiropas tirgū;
- savstarpējas izmantojamības komponenti ir elementi, kuru konstrukciju var izstrādāt un novērtēt atsevišķi.

[G 12] Savstarpējas izmantojamības komponenta atbilstības novērtējums nav atkarīgs no tā, vai komponentu var iekļaut apakšsistēmā. Taču, neraugoties uz to, apakšsistēmas “EK” verifikācijas procedūrā būs jāpārbauda, vai savstarpējas izmantojamības komponentus izmanto paredzētajā nolūkā, kā noteikts katras SITS 5. nodaļā, un vai tie ir pienācīgi iekļauti apakšsistēmā. Pārbaudot iekļaušanu apakšsistēmā, būtu jāņem vērā ierobežojumi un nosacījumi, kas norādīti SIK “EK” atbilstības deklarācijā. Savstarpējas izmantojamības

direktīvā arī tiek uzsvērtā komponenta atbilstības nozīme attiecībā uz sistēmas savstarpējas izmantojamības garantēšanu.

[G 13] Savstarpējas izmantojamības direktīvas nosacījumos (neskarot citu noteikumu nosacījumus) nav noteikts, ka ražotājiem "jāpiestiprina CE marķējums komponentiem". Pietiekams apliecinājums ir ražotāja atbilstības deklarācija ([36) apsvērums]). Patiesībā SIK vai apakšsistēmai piestiprinātais "CE" marķējums neliecina par atbilstību Savstarpējas izmantojamības direktīvai un attiecīgajām SITS. To piestiprina saistībā ar citas(-u) Eiropas direktīvas(-u) par tehnisko saskaņošanu piemērošanu. Pierādījums par atbilstību Savstarpējas izmantojamības direktīvai un attiecīgajām SITS jāmeklē attiecīgajā dokumentācijā.

[G 14] "CE" marķējums ir jāpiestiprina SIK, ja tas ir prasīts citos uz konkrēto SIK attiecināmos noteikumos.

5. panta 2. punkts. "Apakšsistēmas atbilstība SITS"

"Apakšsistēmas atbilst SITS, kas saskaņā ar šo direktīvu [Direktīvu 2008/57/EK] ir spēkā to ekspluatācijā nodošanas, modernizācijas vai atjaunošanas brīdī; šo atbilstību pastāvīgi nodrošina ikvienas apakšsistēmas izmantošanas laikā".

[G 15] Šajā pantā noteikts pienākums nodrošināt tikai to strukturālo apakšsistēmu atbilstību SITS, kas nodotas ekspluatācijā (pēc to izveides, modernizācijas vai atjaunošanas) pēc šo SITS stāšanās spēkā. SITS pieņemšanai nav retrospektīvs raksturs. Tajās nav noteikts pienākums nodrošināt esošo strukturālo apakšsistēmu atbilstību, ja vien tās netiek modernizētas vai atjaunotas. Modernizācijas vai atjaunošanas gadījumā piemēro [20. pantu].

[G 16] Apakšsistēmas atbilstība piemērojamām SITS ir jānovērtē arī tad, ja šīs SITS pilnībā neattiecas uz konkrēto apakšsistēmu. Piemēram, arī tad, ja LOC & PAS SITS vēl nav spēkā, uz CR vilcieniem attiecas SRT, NOI un PRM SITS.

[G 17] Lai precizētu, kam apakšsistēmu izmantošanas laikā jānodrošina to atbilstība attiecīgajām SITS, [15. panta 3. punkts] un (40) apsvērums attiecas uz Drošības direktīvas 10. un 11. pantu (attieciņi par drošības sertifikātiem pārvadātājiem un drošības atļaujām infrastruktūras pārvaldītājiem). Citiem vārdiem sakot, apakšsistēmu izmantošanas laikā nodrošināt to atbilstību attiecīgajām SITS ir to pārvadātāju un infrastruktūras pārvaldītāju pienākums, kuri apakšsistēmas izmanto, savukārt attiecībā uz ritekļiem tas ir par tehnisko apkopi atbildīgās struktūras ("ECM") pienākums. Šajā jomā piegādātājam ir pienākums nodrošināt pārvadātājam, infrastruktūras pārvaldītājam un ECM attiecīgo dokumentāciju (ekspluatācijas, tehniskās apkopes un mācību dokumentāciju), lai tie varētu veikt savus uzdevumus. Ir jā saglabā atbilstība tikai tām SITS, par kurām tika veikts atbilstības novērtējums un sagatavota deklarācija, nododot apakšsistēmu ekspluatācijā (t. i., strukturālajām apakšsistēmām, kas nodotas ekspluatācijā pirms SITS stāšanās spēkā, nav jāatbilst šai SITS).

[G 18] Funkcionālās apakšsistēmas netiek nodotas ekspluatācijā. Uz tām attiecināmo SITS nosacījumu izpilde ir jāpārbauda, piešķirot un pārbaudot drošības sertifikātus un drošības atļaujas.

5. panta 7. punkts. "Savstarpēji izmantojami vilcieni un vilcieni, uz ko neattiecas SITS"

"SITS nav šķērslis dalībvalstu lēmumiem attiecībā uz infrastruktūru izmantošanu tādu ritekļu kustībai, uz ko neattiecas SITS."

[G 19] Kā norādīts iepriekš, nav jānodrošina esošo strukturālo apakšsistēmu atbilstība SITS.

[G 20] Izstrādājot SITS, tika ņemts vērā, ka vienā infrastruktūrā vienlaicīgi pārvietosies gan SITS atbilstoši pasažieru vai kravas vilcieni, gan tādi, uz ko SITS neattiecas. Šādā situācijā nav vajadzīgas atsevišķas specifikācijas par šādu jauktu satiksmi, ja ar tīklu saistītu apakšsistēmu pamatparametriem piemērotās specifikācijas nodrošina iespēju pieņemt robežlielumus, kas ir saderīgi ar citu vilcienu satiksmi, netraucējot SITS atbilstīgo vilcienu kustību. Tomēr atsevišķi robežlielumi ir jānosaka infrastruktūras pārvaldniekam, kam ir jāuzņemas ekonomiskās sekas un jāapstiprina apakšsistēmu atbilstība SITS prasībām.

10. panta 2. punkts. "Savstarpējas izmantojamības komponentu laišana tirgū"

"Dalībvalstis nedrīkst, pamatojoties uz šo direktīvu, savā teritorijā aizliegt, ierobežot vai kavēt to savstarpējas izmantojamības komponentu laišanu tirgū, kas paredzēti izmantošanai dzelzceļu sistēmā, ja tie atbilst šīs direktīvas prasībām. Cita starpā tās nedrīkst pieprasīt pārbaudes, kas jau ir veiktas saistībā ar "EK" atbilstības deklarāciju vai deklarāciju par piemērotību lietošanai, kuru saturs izklāstīts IV pielikumā".

[G 21] Savstarpējas izmantojamības direktīvas IV pielikumā ir noteiktas trīs dažādas komponenta kategorijas:

- *"vispārēji komponenti. Šādi komponenti ir atrodamī ne tikai dzelzceļu sistēmā, un tos var izmantot citās nozarēs;*
- *vispārēji komponenti ar īpašiem parametriem. Šādi komponenti ir atrodamī ne tikai dzelzceļu sistēmā, bet, kad tos izmanto dzelzceļu vajadzībām, tiem jābūt ar īpašiem rādītājiem;*
- *īpaši komponenti. Šādus komponentus izmanto tikai dzelzceļu vajadzībām."*

Ja vien piemērojamās SITS nav norādīts citādi (piem., pārejas periods), apakšsistēmās, uz kurām attiecas SITS tehniskās un ģeogrāfiskās darbības joma, noteikti ir jāizmanto tādi SIK, kam ir "EK" deklarācija.

[G 22] SITS ir noteikti *"visi nosacījumi, kam ir jāatbilst savstarpējas izmantojamības komponentam, un procedūra, kas jāievēro, novērtējot atbilstību"* ([15] apsvērums)). Turklāt *"kad SITS stāties spēkā, noteikts savstarpējās izmantojamības komponentu skaits jau ir laists tirgū. Būtu jāparedz pārejas periods, lai varētu integrēt minētos komponentus apakšsistēmā, pat ja tie nav pilnā mērā atbilstīgi minētajai SITS"* ([38] apsvērums)).

[G 23] Lai sekmētu tehnoloģiskus jauninājumus, vairumā spēkā esošo SITS ir iekļauti nosacījumi par "novatoriskiem risinājumiem", kas neatbilst SITS norādītajām prasībām vai nav novērtējami atbilstīgi SITS noteiktajai kārtībai. Šādos gadījumos pieteikuma iesniedzējam jānorāda novirzes no attiecīgajām SITS daļām un jāiesniedz šī informācija analīzei Komisijā. Ja Komisijas atzinums būs labvēlīgs, pārskatot SITS, tajās tiks iekļauta jauna specifikācija un novērtējuma procedūra, bet novatoriskā risinājuma izmantošanu var atļaut pirms tā iekļaušanas SITS.

[G 24] Saskaņā ar Drošības direktīvas 16. pantu tirgū laisto savstarpējas izmantojamības komponentu atbilstība SITS ir jāuzrauga NSA.

15. pants. "Procedūras [strukturālo apakšsistēmu] nodošanai ekspluatācijā"

"(...) katra dalībvalsts piešķir atļaujas nodot ekspluatācijā strukturālās apakšsistēmas, kuras ietilpst dzelzceļu sistēmā un kuras atrodas un tiek izmantotas tās teritorijā".

[G 25] Tāpēc dalībvalstis pārbauda, piemēram:

- “šo apakšsistēmu tehnisko savietojamību ar sistēmu, kurā tās iekļauj” (15. panta 1. punkts);
- “šo apakšsistēmu drošu integrēšanu saskaņā ar Drošības direktīvu” (4. panta 3. punkts un 6. panta 3. punkts);
- vai attiecīgā gadījumā ir ievēroti “SITS noteikumi par to darbību un apkopi”.

[G 26] “Dzelzceļu sistēmas apakšsistēmām būtu jāpiemēro verifikācijas procedūra. Šādas verifikācijas mērķis ir ļaut valsts iestādēm, kuras piešķir atļauju, ar kuru sankcionē nodošanu ekspluatācijā, pārliecināties, ka rezultāti, kas gūti, veicot projektēšanu, būvniecību un nodošanu ekspluatācijā, atbilst spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī tehniskajiem un ekspluatācijas noteikumiem. Tās mērķis ir arī nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret ražotajiem dažādās valstīs. Tādēļ jāizstrādā viens vai vairāki moduļi, pēc kuriem noteikt principus un nosacījumus, kas piemērojami apakšsistēmu “EK” verificēšanai” ([39] apsvēruma]).

[G 27] Lai atļautu nodot apakšsistēmu ekspluatācijā, NSA jāpārbauda, vai ir veiktas šādas procedūras un vai to rezultāts ir pozitīvs:

- “EK” verifikācija;
- verifikācija par atbilstību piemērojamiem paziņotajiem valstu noteikumiem (par atklātajiem punktiem, īpašiem gadījumiem, atkāpēm);
- riska noteikšana un novērtēšana, ko vajadzības gadījumā veic atbilstīgi Komisijas Regulai (EK) Nr. 352/2009 (kas arī var būt precīzi formulēta prasība SITS).

[G 28] “Pēc apakšsistēmas nodošanas ekspluatācijā būtu jāpārliecinās, ka šī apakšsistēma tiek izmantota un uzturēta kārtībā saskaņā ar attiecīgajām pamatprasībām” ([40] apsvēruma]). Tāpēc Drošības direktīvā ir noteikti pārvaldītāju un infrastruktūras pārvaldītāju noteikumi attiecībā uz to izmantotajām apakšsistēmām. Piešķirot vai pārbaudot drošības sertifikātus un drošības atļaujas, dalībvalstīm ir jāpārbauda, vai šie pienākumi tiek ievēroti.

[G 29] Lai sekmētu tehnoloģiskus jauninājumus, vairumā spēkā esošo SITS ir iekļauti nosacījumi par “novatoriskiem risinājumiem”.

20. pants. “Pastāvošo apakšsistēmu nodošana ekspluatācijā pēc atjaunošanas un modernizācijas”

“Ja vajadzīga jauna atļauja, dalībvalsts nolemj, ciktāl projektam jāpiemēro SITS.”

[G 30] “EK” verifikācija, kas jāveic paziņotajai iestādei, attiecas uz tām apakšsistēmas daļām vai parametriem, kam piemēro SITS.

[G 31] “Modernizācija” [2. panta m) punktā] definēta kā “apakšsistēmas vai apakšsistēmas daļas ievērojami pārveidošanas darbi, kas uzlabo apakšsistēmas vispārējo darbību”. Šī definīcija ir attiecināma uz jebkādam apzināti veiktām apakšsistēmas vispārējās darbības izmaiņām, piemēram:

- ar lēmumu demontēt vienas sliedes no sliežu ceļa, uz kura notiek minimāla satiksme, tiktu samazināta sliežu ceļa caurlaidība, taču nodrošināta lielāka tā ekspluatācijas un tehniskās apkopes rentabilitāte (t. i., uzlabota tā veiktspēja);

- ar lēmumu pārbūvēt platformas vagonu par konteineru vagonu nevienam no abiem vagonu veidiem netiktu nodrošināta *a priori* labāka darbība, taču šāds lēmums noteikti būtu apzināti pieņemts, lai uzlabotu efektivitāti konkrētā uzņēmējdarbības situācijā.

[G 32] Visos šādos gadījumos jāpiemēro [20. pants] un attiecīgajai dalībvalstij jānolemj, “*ciktāl projektam jāpiemēro SITS*”.

[G 33] Atsevišķos gadījumos SITS ir iekļautas īpašas prasības attiecībā uz to piemērošanu vai atjaunošanu.

V nodaļa. “Ritekļi”

[G 34] “(...) tā kā direktīvas 96/48/EK un 2001/16/EK attiecas uz jaunām un modernizētām apakšsistēmām un Direktīva 2004/49/EK attiecas uz ritekļiem, kurus jau izmanto, visi noteikumi attiecībā uz dzelzceļa ritekļu ekspluatācijas atļauju piešķiršanas procedūrām [ir iekļauti Savstarpējas izmantojamības direktīvas V nodaļā]” ([41] apsvērums)) (attiecībā gan uz SITS atbilstīgiem ritekļiem, gan neatbilstīgiem, kā arī attiecībā gan uz tādām tīkla daļām, uz ko attiecas SITS ģeogrāfiskās darbības joma, gan tādām, uz kurām tā vēl neattiecas). Šajos nosacījumos ir ņemta vērā ritekļa jaunā definīcija (sk. komentārus par [2. panta c) apakšpunktu]).

[G 35] Katrai apakšsistēmai, no kuras sastāv ritekļi, piemēro attiecīgus Savstarpējas izmantojamības direktīvas nosacījumus, un jaunu, modernizētu un atjaunotu apakšsistēmu gadījumā tiek piemērotas attiecīgās SITS.

[G 36] Rokasgrāmatas darbības jomā neietilpst ritekļu ekspluatācijas atļaujas piešķiršanas process.

2.8. SITS struktūra un saturs

2.8.1. Direktīvas [5. panta 3) punktā] ir noteikts SITS saturs, kas vajadzīgs, lai sasniegtu savstarpēju izmantojamību ES dzelzceļu sistēmā.

2 tabula. SITS saturs

<p><i>“Katrā SITS:</i></p> <p><i>a) norāda tās darbības jomu ([Savstarpējas izmantojamības direktīvas] I pielikumā minēto tīkla vai ritekļu daļu; [Savstarpējas izmantojamības direktīvas] II pielikumā minēto apakšsistēmu vai apakšsistēmas daļu);</i></p>	<p>Šis saturs ir iekļauts SITS 1. un 2. nodaļā.</p>
<p><i>b) formulē pamatprasības attiecībā uz katru attiecīgo apakšsistēmu un tās saskarnēm ar citām apakšsistēmām;</i></p>	<p>Vispārīgās pamatprasības ir noteiktas Savstarpējas izmantojamības direktīvas III pielikumā, bet katrai apakšsistēmai piemērojamās pamatprasības ir detalizēti izklāstītas SITS 3. nodaļā.</p>

2 tabula. SITS saturs

<p>c) nosaka ekspluatācijas un tehniskās specifikācijas, kas ir jāievēro attiecībā uz apakšsistēmu un tās saskarnēm ar citām apakšsistēmām. Vajadzības gadījumā šīs specifikācijas var atšķirties atkarībā no apakšsistēmas izmantošanas, piemēram, atkarībā no [Savstarpējas izmantojamības direktīvas] I pielikumā paredzētās sliežu ceļa, mezgla un/vai ritekļu kategorijas;</p>	<p>Uz konkrētu apakšsistēmu attiecināmās pamatprasības ir atspoguļotas SITS 4. nodaļā noteiktajās prasībās par katras apakšsistēmas tehniskajiem parametriem, saskarnēm un darbību.</p> <p>Kā šā prasību kopuma piemēru var minēt dažādās dzelzceļu līnijas kategorijas, kas noteiktas HS un CR infrastruktūras SITS, dažādās energosistēmas HS un CR energoapgādes SITS u. c.</p>
<p>d) nosaka savstarpējas izmantojamības komponentus un saskarnes, uz kurām attiecināmas Eiropas specifikācijas, kā arī Eiropas standarti, kas ir vajadzīgi, lai panāktu dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību;</p>	<p>SITS 5. nodaļa attiecas uz komponentiem un saskarnēm, uz ko attiecinā Eiropas specifikācijas.</p> <p>Standarti (brīvprātīgie vai obligātie, sk. šīs rokasgrāmatas 3. sadaļu), kas nodrošina atbilstību Savstarpējas izmantojamības direktīvas pamatprasībām, veicina atbilstību SITS 4. nodaļā noteiktajiem apakšsistēmu tehniskajiem parametriem un netiešā veidā arī Direktīvas pamatprasībām.</p>
<p>e) katrā konkrētā gadījumā nosaka, kuras procedūras jāizmanto, lai novērtētu savstarpējas izmantojamības komponentu atbilstību vai piemērotību lietošanai, vai apakšsistēmu "EK" verifikācijai. Šīs procedūras pamatojas uz Lēmumā 93/465/EEK un tā grozījumos noteiktajiem moduļiem;</p>	<p>SITS 6. nodaļa. Jānorāda arī tas, ka minētais lēmums tika aizstāts ar Lēmumu 768/2008/EK. Turklāt ir pieņemts īpašs lēmums par dzelzceļu moduļiem. Tajās SITS, kas pieņemtas vienlaicīgi ar šo lēmumu vai pēc tā pieņemšanas, ir sniegtas atsauces uz to. Ja SITS ir pieņemtas pirms šā lēmuma pieņemšanas, moduļu apraksts ir iekļauts katrā attiecīgajā SITS.</p>
<p>f) norāda SITS ieviešanas stratēģiju. Jo īpaši jāprecizē, kādi starpposmi paredzēti, veicot pakāpenisku pāreju no pašreizējā stāvokļa uz galīgo stāvokli, kad atbilstība SITS būs kļuvusi par normu;</p>	<p>SITS 7. nodaļā, kurā iekļauti īpaši gadījumi, ir noteikti arī dažādu SITS nosacījumu piemērošanas pārejas periodi un piešķirts konkrēts laikposms, lai nodotu ekspluatācijā tās apakšsistēmas, kas atbilst noteikumiem, kuri bija spēkā pirms SITS pieņemšanas.</p>
<p>g) norāda attiecīgā personāla profesionālo kvalifikāciju, kā arī higiēnas un drošības apstākļus darba vietā, kas ir vajadzīgi iepriekšminētās apakšsistēmas ekspluatācijai un apkopei, kā arī SITS piemērošanai."</p>	<p>Šie jautājumi ir aprakstīti 4. nodaļā, kurā sniegts apakšsistēmu raksturojums.</p>

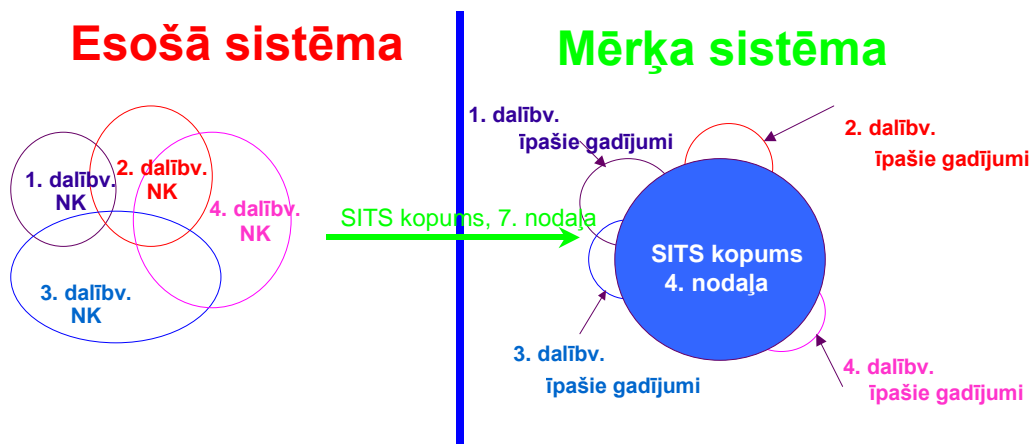
2.8.2. Direktīvas [5. panta 6. punktā] noteikts, ka, "ja dažus tehniskos aspektus, kas atbilst pamatprasībām, nevar nepārprotami ietvert SITS, tos skaidri norāda attiecīgo SITS pielikumā kā **atklātos punktus**". To dara tāpēc, ka atsevišķi aspekti tiek uzskatīti par vajadzīgiem, lai nodrošinātu atbilstību pamatprasībām, taču (to sarežģītības vai laika trūkuma dēļ) vēl nav bijis iespējams noteikt mērķa sistēmai atbilstīgu specifikāciju. Šādā gadījumā SITS var

pieņemt un atklāto punktu precizēšanu paredzēt turpmākajās pārskatīšanas procedūrās. Kamēr tas nav izdarīts, uz attiecīgo atklāto punktu attiecināmi paziņotie valsts noteikumi.

- 2.8.3. Pēc tādas SITS pieņemšanas, kurā iekļauti minētie atklātie punkti, dalībvalstīm ir jāinformē Komisija par attiecīgajiem valstu noteikumiem un iestādēm, kas izraudzītas novērtēt atbilstību šiem noteikumiem.

2.9. Mērķa sistēma un īpaši gadījumi

- 2.9.1. SITS mērķis ir sekmēt *“optimāla tehniskās saskaņotības līmeņa”* nodrošināšanu, nosakot uz vispārēju mērķa sistēmu attiecināmu specifikāciju (nejaukt ar “vienas mērauklas” pieeju).
- 2.9.2. Atkarībā no katras dalībvalsts konkrētās situācijas var nebūt iespējams nodrošināt mērķa sistēmu (vai var būt vajadzīgs ilgs pārejas periods). Ņemot to vērā, SITS *“ļauj katrā dalībvalstī .. saglabāt esošās dzelzceļu sistēmas saderību; .. katrā SITS var paredzēt īpašus gadījumus gan attiecībā uz tīklu, gan rīcekļiem; .. katram īpašajam gadījumam SITS nosaka .. ieviešanas noteikumus”* ([5. panta 5. punkts]).
- 2.9.3. Īpašos gadījumus klasificē divās kategorijās — nosacījumus piemēro vai nu pastāvīgi (“P” gadījumi), vai arī īslaicīgi (“Ī” gadījumi).
- 2.9.4. Ja saistošajā SITS iekļauta attiecīga prasība, dalībvalstīm jāpaziņo Komisijai par iestādēm, kas izraudzītas novērtēt atbilstību īpašos gadījumos. Tāpat kā atklāto punktu gadījumā paziņojums jāsniedz pēc SITS pieņemšanas.
- 2.9.5. Turpmāk redzamajā diagrammā ir attēlota pāreja no valstu noteikumu kopumiem uz SITS.

2.10. Kļūdas SITS

- 2.10.1. Ar Savstarpējas izmantojamības direktīvu ir ieviests necīgas ([7. panta 2. punkts]) un svarīgas vai būtiskas kļūdas jēdziens ([7. panta 3. punkts]).
- 2.10.2. Savukārt “Aģentūras vispārējā pilnvarojumā” kļūda tiek definēta kā būtiska, ja tās dēļ apakšsistēmu vai komponentu nevar:
- pabeigt vai tā konstrukcija nav savstarpēji izmantojama;
 - novērtēt tā atbilstību;
 - nodot ekspluatācijā vai laist tirgū;

- savstarpēji izmantot.
- 2.10.3. Visu minēto iemeslu dēļ, kolīdz tiek konstatēta būtiska kļūda, par to jāziņo Komisijai vai ERA, vai arī dalībvalstij, lai varētu apspriesties ar Komiteju dzelzceļa savstarpējas izmantojamības un drošības jautājumos (*RISC*), lūgt Aģentūrai tehnisko atzinumu un sākt SITS grozījumu procedūru. Turklāt, ja paziņotā iestāde informē par šādu(-ām) kļūdu(-ām), tā var sākt "Jautājuma un skaidrojuma" procedūru *NB Rail* grupā.
- 2.10.4. Ja nepilnība nav būtiska, to var uzskatīt par niecīgu kļūdu, par kuru arī informē Komisiju vai ERA, vai arī dalībvalsti, taču to nenovērš tik steidzami. Tas attiecas arī uz tulkojuma kļūdām.
- 2.10.5. Kamēr attiecīgā SITS nav pārskatīta, Aģentūra savā tīmekļa vietnē publicē sarakstu ar atklātajām niecīgajām kļūdām, tostarp tulkojuma kļūdām. Informatīvos nolūkos sarakstu pārsūta arī *RISC*.

2.11. Aģentūras tehniskie atzinumi

- 2.11.1. Saskaņā ar Savstarpējas izmantojamības direktīvas [7. panta 1. punktu] un kā noteikts Regulas (EK) Nr. 881/2004 2. panta a) un b) apakšpunktā, Eiropas Komisija var pieprasīt Aģentūras tehnisko atzinumu (TA) par *inter alia* nepilnībām SITS (tostarp gadījumiem, kad nav skaidra SITS prasība un tai var būt dažādas interpretācijas). Pēdējā gadījumā ir jānovērtē šādas nepilnības ietekme uz attiecīgajā SITS un citās SITS iekļautajiem savstarpējas izmantojamības aspektiem un saskarnēm.
- 2.11.2. TA ir jāierosina risinājums, attiecīgi izvērtējot ietekmi uz ekonomiskajiem aspektiem, savstarpēju izmantojamību un saskarnēm, kā arī atbilstību pamatprasībām un atbilstības novērtējuma datiem.
- 2.11.3. Aģentūrai jāsniedz TA divos mēnešos (Regulas (EK) Nr. 881/2004 10. panta 2. punkta a) apakšpunkts). TA jāiesniedz *RISC*, un, ja atzinums tiek pieņemts, tas jāiekļauj attiecīgās SITS pārskatīšanā. Tīmeklī (pirms SITS pārskatīšanas) Aģentūrai tas būtu jāpublicē savā tīmekļa vietnē un jāizplata, izmantojot *NSA* tīklu. To var publicēt arī *NB Rail* tīmekļa vietnē.
- 2.11.4. Saskaņā ar [7. panta 2. punktu] Komisija var ieteikt izmantot TA. Tādā gadījumā līgumslēdzējiem subjektiem vai ražotājiem būtu jāizmanto TA, turpinot apakšsistēmas/komponenta projektēšanu, savukārt paziņotajām iestādēm tas būtu jāizmanto atbilstības novērtējumā.
- 2.11.5. Kamēr TA nav iekļauts SITS, tas nav juridiski saistošs. Ja ir izmantots TA, tas skaidri jānorāda gan attiecīgās apakšsistēmas vai komponenta "EK" sertifikātā, gan "EK" deklarācijā.

2.12. Pašreizējā situācija SITS jomā

- 2.12.1. Pirmā ātrgaitas dzelzceļu līniju SITS grupa par infrastruktūru, energoapgādi, ritošo sastāvu, kontroles, vadības un signalizēšanas strukturālajām apakšsistēmām, kā arī ekspluatācijas un apkopes funkcionālajām apakšsistēmām tika publicēta 2002. gada maijā.
- 2.12.2. Šīs, kā arī visas pirms 2009. gada pieņemtās SITS Eiropas Komisijas uzdevumā izstrādāja kopējā pārstāvniecības iestāde, kas vēlāk kļuva pazīstama kā Eiropas Dzelzceļu savstarpējas izmantojamības asociācija (*AEIF*), kuru veido infrastruktūras pārvaldītāji, pārvadātāji un dzelzceļa nozares pārstāvji.
- 2.12.3. SITS izstrādi pēc nodibināšanas pārņēma Eiropas Dzelzceļa aģentūra (*ERA*). Tādējādi 2009. gadā pieņemtos *WAG* un *OPE* SITS grozījumus un visas pēc 2009. gada pieņemtās SITS ir sagatavojusi Aģentūra. Lai gūtu ātru pārskatu par SITS statusu, *ERA* tīmekļa vietnes sadaļā "Savstarpējā izmantojamība/SITS" ir pieejama tabula.

2.13. SITS piemērošana Savstarpējas izmantojamības direktīvas II pielikumā noteiktajām apakšsistēmām

2.13.1. Direktīvas [5. panta 1. punktā] noteikts, ka “*vajadzības gadījumā uz apakšsistēmu var attiecināt vairākas SITS, un viena SITS var attiekties uz vairākām apakšsistēmām*”. Praksē tas izpaužas kā sava veida matrice, kurā dažādas apakšsistēmas ir saistītas ar dažādām SITS. Turpmāk redzamajā tabulā ir norādītas SITS, kas jāpiemēro konkrētām apakšsistēmām un tāpēc jāņem vērā attiecīgās apakšsistēmas atbilstības novērtējumā (SITS projekti ir norādīti tikai informatīvā nolūkā).

3. tabula. SITS darbības joma un apakšsistēmas

Piemērojamās SITS	Apakšsistēma							
	Infrastruktūra	Energoapgāde	Kontroles, vadības un signalizācijas borta iekārtas	Kontroles, vadības un signalizācijas lauka iekārtas	Ritošais sastāvs	Satiksmes nodrošināšana un vadība	Tehniskā apkope	Telemātikas (Tālvadības) izmantošana
Lēm. 2008/217/EK HS INF SITS	X						X	
Lēm. 2011/275/ES CR INF SITS	X						X	
Lēm. 2008/284/EK HS ENE		X					X	
Lēm. 2011/274/ES CR ENE SITS		X					X	
Lēm. 2012/88/ES CCS SITS			X	X			X	
Lēm. 2008/232/EK HS RST SITS					X		X	
Lēm. 2006/861/EK CR WAG SITS					X		X	
Lēm. 2011/291/ES CR LOC&PAS SITS					X		X	
Lēm. 2011/229/ES RST Noise SITS					X		X	
Lēm. 2008/231/EK HS OPE SITS						X		
Lēm. 2011/314/ES CR OPE SITS						X		
Regula 62/2006/EK TAF SITS								X
Regula 454/2011/ES TAP SITS								X
Lēm. 2008/163/EK HS&CR SRT SITS	X	X	X	X	X	X	X	
Lēm. 2008/164/EK HS&CR PRM SITS	X				X		X	

2.13.2. Tabulā ir norādītas Savstarpējas izmantojamības direktīvas II pielikumā noteiktās apakšsistēmas. Tas nenozīmē, ka vienmēr jāpiemēro visas konkrētai apakšsistēmai norādītās SITS. Piemēram, *HS RST* SITS (Lēmums 2008/232/EK) ir vispārēji jāpiemēro ritošā sastāva apakšsistēmai, taču to nepiemēro parastā ritošā sastāva apakšsistēmai, un *HS&CR PRM* SITS (Lēmums 2008/164/EK) ir vispārēji jāpiemēro ritošā sastāva apakšsistēmām, taču tā neattiecas uz kravas vagoniem.

2.14. Dažādu SITS piemērošana praksē

2.14.1. Praksē projekti ne vienmēr atbilst kādai no Savstarpējas izmantojamības direktīvā noteiktajām apakšsistēmām, drīzāk tajos vienlaicīgi ir iekļautas vairākas strukturālās apakšsistēmas. Turklāt, kā norādīts iepriekš, uz vienu apakšsistēmu var attiekties (un parasti arī attiecas) vairākas SITS. Turpmāk redzamajā tabulā (kura nav izsmēļoša) sniegts piemērs par dažādām atsevišķos gadījumos piemērojamām SITS.

4. tabula. Katras SITS piemērošana praksē

Piemērojamās SITS	Gadījums										
	Ātrgaitas dzelzceļa līnija	Parastā dzelzceļa elektriskā līnija	Parastā dzelzceļa neelektriskā līnija	Ātrgaitas dzelzceļa vilciena sastāvs	Parastā dzelzceļa vilciena sastāvs	Parastā dzelzceļa vilciena sastāvs, ko dažkārt izmanto ātrgaitas līnijās	Ātrgaitas dzelzceļa lokomotive	Parastā dzelzceļa lokomotive	Parastā dzelzceļa pasažieru vagoni	Kravas vagoni	Parastā dzelzceļa līnijas signalizācijas sistēmas modernizācija
Lēm. 2008/217/EK <i>HS INF</i> SITS	X										
Lēm. 2011/275/ES <i>CR INF</i> SITS		X	X								
Lēm. 2008/284/EK <i>HS ENE</i>	X										
Lēm. 2011/274/ES <i>CR ENE</i> SITS		X									
Lēm. 2012/88/ES <i>CCS</i> SITS	X	X	X	X	X	X	X	X			X
Lēm. 2008/232/EK <i>HS RST</i> SITS				X		X	X				
Lēm. 2006/861/EK <i>CR WAG</i> SITS										X	
Lēm. 2011/291/ES <i>CR LOC&PAS</i> SITS					X	X		X	X		
Lēm. 2011/229/ES <i>RST NOI</i> SITS					X	X		X	X	X	
Lēm. 2008/163/EK <i>HS&CR SRT</i> SITS	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
Lēm. 2008/164/EK <i>HS&CR PRM</i> SITS	X	X	X	X	X	X			X		

2.14.2. Tabulā sniegtie piemēri jāsaprot šādi:

- jaunas ātrgaitas dzelzceļa līnijas projektā ir iekļauta infrastruktūras, energopapgādes un lauka iekārtu CCS apakšsistēma. Uz šīm apakšsistēmām attiecas šādas SITS:
 - infrastruktūra: *HS INF SITS*, *PRM SITS* (ja līnijā ir paredzētas stacijas), *SRT SITS* (ja līnijā ir paredzēti tuneļi);
 - energopapgāde: *HS ENE SITS*, *SRT SITS* (ja dzelzceļa līnijā ir paredzēti tuneļi);
 - lauka iekārtu CCS: *CCS SITS*, *SRT SITS*;
- jaunas parastās dzelzceļu līnijas projektā ir iekļauta infrastruktūras, energopapgādes (ja līnija ir elektriskā) un lauka iekārtu CCS apakšsistēma. Uz šīm apakšsistēmām attiecas šādas SITS:
 - infrastruktūra: *CR INF SITS*, *PRM SITS* (ja līnijā ir paredzētas stacijas), *SRT SITS* (ja līnijā ir paredzēti tuneļi);
 - energopapgāde: *CR ENE SITS* (ja līnija ir elektriskā), *SRT SITS* (ja līnijā ir paredzēti tuneļi; atsevišķus parametrus piemēro arī neelektriskām līnijām);
 - lauka iekārtu CCS: *CCS SITS*, *SRT SITS*;
- jauna ātrgaitas dzelzceļa vilciena sastāvā ir iekļauta *RST* un borta iekārtu CCS apakšsistēma. Šīm apakšsistēmām piemēro šādas SITS:
 - *RST*: *HS RST SITS*, *PRM SITS*, *SRT SITS*;
 - borta iekārtu CCS: *CCS SITS*;
- parastā dzelzceļa vilciena lokomotīvē ir iekļautas šādas apakšsistēmas — *RST* un borta iekārtu CCS. Šīm apakšsistēmām piemēro šādas SITS:
 - *RST*: *CR LOC&PAS SITS*, *SRT SITS*, *RST Noise SITS*;
 - borta iekārtu CCS: *CCS SITS*.

2.14.3. Tādējādi katrā no minētajiem gadījumiem katras apakšsistēmas “EK” verifikācijā jāiekļauj tās atbilstība piemērojamām SITS.

2.15. SITS un citas prasības

2.15.1. Piemērojamie valstu noteikumi

- [G 37] Apakšsistēma, kas atbilst visām piemērojamām SITS un uz ko neattiecas atklāti punkti, būtu uzskatāma par atbilstīgu Savstarpējas izmantojamības direktīvas pamatprasībām. Tomēr patlaban SITS nav iekļauti visi ar pamatprasībām saistītie aspekti (t. i., SITS ģeogrāfiskās darbības jomā nav iekļauts viss ES tīkls, un pastāv atklātie punkti). Pārejas periodā aspektiem, kas vēl nav iekļauti spēkā esošajās SITS, dalībvalsts teritorijā piemēro valsts noteikumus, par kuriem attiecīgā dalībvalsts saskaņā ar [17. panta 3. punktu] ir paziņojusi Eiropas Komisijai.
- [G 38] Paziņotos valsts noteikumus piemēro, verificējot atbilstību pamatprasībām (kā noteikts [17. panta 3. punktā]):
- “ja nav atbilstīgas SITS vai
 - ja .. sniegts paziņojums par atkāpi, vai

- *ja īpašā gadījumā jāpiemēro tehniskie noteikumi, kas nav iekļauti attiecīgajā SITS*, vai arī (kā noteikts [20. pantā]) apakšsistēmas modernizācijai vai atjaunošanai SITS netiek piemērotas pilnībā.
- [G 39] Papildus vispārīgajam pienākumam par valsts noteikumu paziņošanu tiesību aktos, ar ko pieņem SITS, parasti ir iekļautas detalizētākas prasības par vajadzīgā paziņojuma darbības jomu.
- [G 40] Dalībvalstīm arī jānozīmē iestādes, kuru pienākums būs novērtēt atbilstību attiecīgajiem valsts noteikumiem, — tā dēvētās “nozīmētās iestādes”.
- [G 41] Valsts noteikumi jāuztver kā pašreizējo SITS papildinājums, lai nodrošinātu atbilstību pamatprasībām. Pilnīgs atsauču saraksts ar attiecīgajiem valsts noteikumiem ir publicēts tīmekļa vietnē par EK dzelzceļu savstarpēju izmantojamību (sk. saiti *ERA* tīmekļa vietnē, sadaļā “Eiropas Dzelzceļa aģentūras Savstarpējās izmantojamības un drošības datubāze – *ERADIS*”).
- [G 42] Valsts noteikumi nedrīkst būt pretrunā (tas attiecas arī uz papildu noteikumiem) attiecīgajām SITS.
- [G 43] Ja SITS ir iekļauta attiecīga prasība, valsts noteikumi jāizmanto atbilstības novērtēšanai īpašos gadījumos.
- [G 44] Vajadzības gadījumā dalībvalsts drīkst grozīt noteikumus, par kuriem tā paziņojusi. Tomēr, lai īstenotu saraksta mērķi — nodrošināt taisnīgu un nediskriminējošu attieksmi pret visām iesaistītajām pusēm, publicējot piemērojamus valsts noteikumus —, ir vajadzīga zināma stabilitāte.
- [G 45] Vajadzība pēc valsts noteikumiem mazināsies, kad tiks grozītas un izstrādātas SITS, slēgti atklātie punkti un paplašināta SITS darbības joma, attiecinot to uz visu ES dzelzceļu tīklu.
- [G 46] Taču valsts noteikumus turpinās piemērot atkāpēm un daļējai SITS piemērošanai modernizācijas vai atjaunošanas gadījumā.

2.15.2. Atbilstība citiem no Līguma izrietošiem noteikumiem

- [G 47] Visas pārējās direktīvas, kas aptver Savstarpējas izmantojamības direktīvas tehniskās darbības jomu, tostarp apakšsistēmas un savstarpējas izmantojamības komponentus, turpina piemērot, ja tās neattiecas uz Savstarpējas izmantojamības direktīvā noteiktajām pamatprasībām. Attiecīgā gadījumā piemēro [13. panta 3. punktu]: *“Ja uz savstarpējas izmantojamības komponentiem attiecas citas Kopienas direktīvas, kas skar citus jautājumus, šajos gadījumos “EK” atbilstības deklarācijā vai deklarācijā par piemērotību lietošanai norāda, ka šie savstarpējas izmantojamības komponenti atbilst arī pārējo direktīvu prasībām.”*
- [G 48] Pamatprincips ir tāds, ka SITS netiek atkārtotas prasības, kas jau ir iekļautas citās ES regulās (par elektromagnētisko saderību (*EMC*), izplūdes gāzu emisiju u. c.). Taču tas nenozīmē, ka uz dzelzceļu apakšsistēmām neattiecas prasība par atbilstību pārējām regulām.
- [G 49] Piemēro šādus nosacījumus:
 - [3. panta 2. punkts]: *“Šīs direktīvas noteikumus piemēro, neskarot pārējos .. Kopienas noteikumus. Tomēr attiecībā uz savstarpējas izmantojamības komponentiem .. šīs direktīvas pamatprasību izpilde var paredzēt atsevišķu šim nolūkam izstrādātu Eiropas specifikāciju izmantošanu.”*

- Savstarpējas izmantojamības direktīvas VI pielikums (2.1.): *“EK” verifikācija ir procedūra, ar ko paziņotā iestāde pārbauda un apliecina, ka apakšsistēma:*
 - *atbilst attiecīgajai(-ām) SITS;*
 - *atbilst pārējiem no Līguma izrietošiem noteikumiem.”*

[G 50] Papildus pienākumam nodrošināt atbilstību SITS savstarpējas izmantojamības komponenta ražotājam ir jāgarantē tā atbilstība arī visu pārējo piemērojamo tiesību aktu prasībām. Tāpēc vajadzības gadījumā ražotājam jāizraugās iestādes, par kurām paziņots saskaņā ar šīm direktīvām (ERA tīmekļa vietnē sadaļā "Savstarpējā izmantojamība/sadarbība ar iestādēm"). Paziņotajai iestādei, kas izraudzīta novērtēt savstarpējas izmantojamības komponenta atbilstību Savstarpējas izmantojamības direktīvai un SITS, nav jānovērtē attiecīgā komponenta atbilstība pārējām direktīvām. Šo novērtējumu veiks vai nu paziņotās iestādes, kurām jānovērtē atbilstība piemērojāmām direktīvām, vai arī, ja attiecīgajās direktīvās tas ir atļauts, to darīs ražotājs. Taču viena organizācija var novērtēt arī atbilstību vairākām direktīvām, ja tā ir paziņotā iestāde attiecībā uz visām šīm direktīvām.

[G 51] Apakšsistēmu gadījumā situācija ir atšķirīga. Paziņotajai iestādei, kas veic "EK" verifikāciju, ir jāapstiprina, ka apakšsistēma atbilst:

- SITS un ka savstarpējas izmantojamības komponentiem ir izsniegta "EK" atbilstības deklarācija saskaņā ar [13. pantu], un
- visiem pārējiem no Līguma izrietošiem piemērojamiem noteikumiem. Tāpēc paziņotajai iestādei, kas izraudzīta novērtēt apakšsistēmas atbilstību Savstarpējas izmantojamības direktīvai, nav jānovērtē apakšsistēmas atbilstība citiem noteikumiem. Taču paziņotajai iestādei ir jāpieprasa pieteikuma iesniedzējam apliecinājums par atbilstību visiem pārējiem piemērojamiem noteikumiem. Pieteikuma iesniedzējam jāuzrāda attiecīgs atbilstības apliecinājums, un paziņotajai iestādei tas ir jāiekļauj tehniskajā dokumentācijā.

[G 52] *NB Rail* veido sarakstu par citiem apakšsistēmām piemērojamiem no Līguma izrietošiem noteikumiem, tas ir pieejams grupas tīmekļa vietnē (sk. iepriekš minēto saiti *ERA* tīmekļa vietnē). Šis saraksts nav saistošs, un *NB Rail* nav juridiska pienākuma šādu sarakstu veidot.

[G 53] Ja rodas pretrunas starp Savstarpējas izmantojamības direktīvas pamatprasībām (vai SITS prasībām) un pamatprasībām citos tiesību aktos par to pašu tehniskās darbības jomu, par to jāinformē Komisija, kas meklēs piemērotāko risinājumu. Šādā gadījumā varētu piemērot juridisko principu, ka nozares tiesību akti dominē pār horizontālajiem tiesību aktiem.

2.15.3. SITS un citas prasības — kopsavilkums

[G 54] Turpmāk redzamajā tabulā ir precizēta strukturālajām apakšsistēmām piemērojamu dažādu prasību kombinācija un atbilstības šīm prasībām novērtējums.

5. tabula. Strukturālajām apakšsistēmām piemērojamās prasības un atbilstības šīm prasībām novērtējums

	Prasības	Atbilstības novērtējums, ko veic saskaņā ar:	Par atbilstības novērtējumu atbildīgā iestāde
Pamatparametri un savstarpējās izmantojamības komponenti	SITS 4. un 5. nodaļa	SITS 6. nodaļa.	Savstarpējās izmantojamības direktīvas paziņotā iestāde
Īpaši gadījumi	SITS 7. nodaļa.	Dalībvalsts paziņojums	Nozīmētā iestāde
Atklātie punkti	Dalībvalsts paziņojums (valstu noteikumi)	Dalībvalsts paziņojums	Nozīmētā iestāde
Citi no Līguma izrietoši noteikumi	Citi noteikumi	Citi noteikumi	Attiecībā uz citiem noteikumiem paziņotās iestādes

[G 55] Vispārīgi izsakoties, paziņojuma par valstu noteikumiem un nozīmēto iestāžu darbības jomai (saskaņā ar [17. pantu]) jāatbilst tabulas pelēkajai zonai, savukārt uz tabulas baltajā zonā minētajiem elementiem attiecas ES tiesību akti (SITS un pārējie no Līguma izrietošie noteikumi). SITS 7. nodaļā noteiktajos īpašajos gadījumos var atsaukties uz valstu noteikumiem, par kuriem dalībvalstīm attiecīgi jāsniedz paziņojums.

[G 56] Gadījumos, kad ir piemērots izņēmums, nozīmētās iestādes pienākums ir pārbaudīt atbilstību paziņotajiem valstu noteikumiem, nevis SITS..

[G 57] Atjaunošanas vai modernizācijas gadījumos nozīmētās iestādes pienākums ir pārbaudīt atbilstību paziņotajiem valstu noteikumiem, nevis SITS.

2.16. Jautājumi par SITS

2.16.1. Tiesību aktu satura oficiālu interpretāciju var sniegt tikai Eiropas Tiesa.

2.16.2. Lai nodrošinātu maksimālu Savstarpējās izmantojamības direktīvas un SITS efektivitāti, ir būtiski, lai to saturu un prasības visas dzelzceļa nozarē iesaistītās puses izprastu un piemērotu vienādi.

2.16.3. Laika gaitā ERA no lietotājiem ir saņēmusi daudz skaidrojumu pieprasījumu, un tie ir izskatīti šajā rokasgrāmatas versijā. Taču lietotājiem noteikti joprojām radīsies jautājumi, kas tiks apkopoti un izskatīti turpmākajās pārskatītajās versijās.

- *****
- 2.16.4. Jautājumus par SITS var nosūtīt *ERA*. Tie tiks apkopoti kā “biežāk uzdotie jautājumi” Aģentūras tīmekļa vietnē. Šos jautājumus ņems vērā turpmākajās rokasgrāmatas pārskatītajās versijās un attiecīgos gadījumos arī SITS pārskatīšanā.
- 2.16.5. Turklāt iestādes, par kurām paziņots saskaņā ar Savstarpējas izmantojamības direktīvas [28. pantu], ar jebkādiem jautājumiem, kas tām varētu rasties par novērtēšanas un verifikācijas procedūrām saistībā ar SITS īstenošanu (sk. arī 4.4. sadaļu), var vērsties pie to koordinēšanas grupas — *NB Rail*.

3. PIEMĒROJAMIE STANDARTI UN CITI DOKUMENTI

3.1. Pārskats

- 3.1.1. SITS pieņem ar EK lēmumiem vai regulām, tāpēc to ievērošana ir obligāta. Taču parasti tajās nav noteikts konkrēts tehniskais risinājums, ar kuru nodrošināt atbilstību prasībām.
- 3.1.2. Saskaņā ar [5. panta 8. punktu] *“SITS var būt ietverta tieša, skaidri noteikta norāde uz Eiropas vai starptautiskiem standartiem vai specifikācijām, vai tehnisko dokumentāciju, ko publicējusi aģentūra,”* vai, ja tādu nav, *“uz citiem skaidri noteiktiem normatīvajiem dokumentiem”* (piem., UIC bukletiem, valstu standartiem u. c.), un šo standartu, specifikāciju (vai to attiecīgo daļu) vai dokumentu ievērošana ir obligāta. SITS ir sniegta konkrēta atsauce un līdz ar to arī prasība nodrošināt atbilstību tikai tai(-ām) standartu, specifikāciju un dokumentu daļai(-ām), kas ir noteikti vajadzīgas, lai nodrošinātu ES dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību.
- 3.1.3. Tomēr uz SITS attiecas arī vairāki citi standarti un dokumenti, kaut gan uz tiem nav sniegta atsauce. Atbilstības nodrošināšana šiem standartiem vai dokumentiem ir brīvprātīga. Atbilstība saskaņotajiem standartiem dod iespēju izdarīt pieņēmumu par atbilstību attiecīgajām pamatprasībām.
- 3.1.4. Atsauces uz saskaņotajiem standartiem, kur norādītas direktīvas (jaunās pieejas direktīvas un uz jauno pieeju balstītas direktīvas), par kurām izdarīts pieņēmums par atbilstību, ir publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (ESOV) un ir pieejamas arī Uzņēmējdarbības un rūpniecības ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē.
- 3.1.5. Var būt arī tā, ka viens un tas pats standarts vienlaicīgi var tikt (pilnībā vai daļēji) saskaņots brīvprātīgi (t.i., izsakot pieņēmumu par atbilstību) un obligātā kārtā (t.i., uz kuru sniegta atsauce SITS). Tādējādi šis standarts tiks uzrādīts gan saskaņoto standartu sarakstā, kas publicēts ESOV, gan obligāto standartu sarakstā, uz kuru sniegta atsauce SITS.
- 3.1.6. Praksē šie standarti un citi dokumenti attiecas uz katras SITS 4. un 5. nodaļā izklāstītajām tehniskajām prasībām (katras apakšsistēmas pamatparametri, saskarnes un darbības prasības). Šīs prasības savukārt atspoguļo Savstarpējas izmantojamības direktīvas pamatprasības un uz konkrētu apakšsistēmu attiecinātās pamatprasības, kas izklāstītas SITS 3. nodaļā.
- 3.1.7. Konkrētu SITS rokasgrāmatās ir sniegti gan brīvprātīgi, gan obligāti ievērojamo standartu un dokumentu saraksti par katru apakšsistēmu (šīs rokasgrāmatas 1. pielikums).

3.2. SITS atsauces uz Eiropas standartiem un citiem dokumentiem

- 3.2.1. SITS atsauces uz esošiem standartiem vai citiem dokumentiem var būt:
- “skaidras” atsauces — atsaucē ir skaidri norādīta konkrēta dokumenta versija (piem., ar atsauci uz versijas numuru, datumu u. c.) vai
 - “neskaidras” atsauces (t. i., netiek skaidri norādīta konkrēta dokumenta versija) — ir sniegta atsauce uz dokumentu, kas ir spēkā attiecīgās SITS jaunākās versijas pieņemšanas brīdī.
- 3.2.2. Ciktāl tas ir iespējams, SITS tiek sniegtas tikai skaidras atsauces.
- 3.2.3. Abos gadījumos saistoša ir tā standarta (vai dokumenta) versija, uz kuru ir sniegta atsauce SITS. Ja pēc SITS pieņemšanas tiek pieņemta jauna šā standarta (vai dokumenta) versija un no tās neizriet izmaiņas SITS, saistoša joprojām ir “vecā” versija, uz kuru sniegta atsauce SITS. Tādējādi abos gadījumos patiesībā nekas “nemainās”.

- 3.2.4. Ja SITS ir sniegta atsauce uz standartu vai dokumentu, obligāti jāievēro viss standarts vai dokuments. Ja SITS ir sniegta atsauce uz standarta vai dokumenta daļu, jāievēro tikai tā standarta daļa, uz kuru sniegta atsauce.
- 3.2.5. Ja standartā, uz kuru sniegta atsauce SITS, ir atsauce uz citu standartu un ja SITS nav noteikts citādi, arī otra standarta ievērošana ir obligāta.
- 3.2.6. SITS netiek sniegtas atsauces uz standartiem vai citiem attiecīgiem dokumentiem, kuru ievērošana nav obligāta.

3.3. Aģentūras tehniskā dokumentācija

- 3.3.1. Jānorāda, ka "Aģentūras tehniskā dokumentācija" nav tas pats, kas 2.11. sadaļā aprakstītais "Aģentūras tehniskais atzinums".
- 3.3.2. SITS var tikt sniegta atsauce uz kādu Aģentūras tehnisko dokumentāciju tāpat kā uz kādu standartu. Turklāt reglamentējošajos noteikumos, ar kuriem pieņem SITS, var iekļaut noteikumus par to, ka Aģentūra veic tehniskās dokumentācijas atjaunināšanu.

4. IESAISTĪTĀS PUSES

4.1. Savstarpējas izmantojamības komponenta ražotājs

- 4.1.1. Lai savstarpējas izmantojamības komponenta (SIK) ražotājs varētu laist SIK ES tirgū ar savu vārdu, tam ir jānodrošina SIK projektēšanas un ražošanas atbilstība Savstarpējas izmantojamības direktīvai un attiecīgajām SITS.
- 4.1.2. Gadījumos, kad kopā ar piegādātāju SIK projektēšanā ir iesaistīts līgumslēdzējs (piem., pārvadātājs vai infrastruktūras pārvaldītājs), būtu skaidri jānorāda, kura persona uzskatāma par ražotāju. Saistītie pienākumi un uzdevumi attiecas uz personu, kas sagatavoja "EK" deklarāciju.
- 4.1.3. Persona, kas ievērojami pārveido SIK, radot "gandrīz jaunu" SIK (t. i., ja pārveidojumu dēļ būtiski mainās savstarpējas izmantojamības komponenta pamatparametri), lai laistu to tirgū ES teritorijā, kļūst par ražotāju, un šai personai jānodrošina attiecīgs atbilstības novērtējums.
- 4.1.4. Infrastruktūras pārvaldītājs, pārvadātājs, ritekļa turētājs u. c. var projektēt un ražot vai pārveidot SIK pašu vajadzībām. Tādā gadījumā tos uzskata par konkrētā SIK ražotājiem un personām, kas to laidušas tirgū.
- 4.1.5. Ražotājs ir atbildīgs par:
- SIK projektēšanu un ražošanu;
 - attiecīgām procedūrām, lai apstiprinātu SIK atbilstību un piemērotību lietošanai attiecībā uz Savstarpējas izmantojamības direktīvu un attiecīgajās SITS noteiktajām prasībām.
- 4.1.6. Ražotājs ir primāri un galīgi atbildīgs par SIK atbilstību visām piemērojamām direktīvām. Ražotājam jāizprot gan SIK projektēšana, gan ražošana un, ja attiecīgajā SITS tas prasīts, jāorganizē "EK" sertifikācija, ko veic a) paziņotā(-s) iestāde(-s), un jāizsniedz "EK" atbilstības vai piemērotības lietošanai deklarācija attiecībā uz visiem piemērojamiem nosacījumiem un prasībām saistošajās direktīvās.
- 4.1.7. Ja ražotājs saglabā vispārēju kontroli un atbildību par SIK kopumā, tas atsevišķām darbībām — piemēram, SIK projektēšanai vai ražošanai — var nolīgt apakšuzņēmējus. Līdzīgi ražotājs, nezaudējot savu ražotāja statusu, SIK ražošanā var izmantot arī gatavus izstrādājumus vai komponentus ar vai bez "CE" marķējuma.
- 4.1.8. Savstarpējas izmantojamības direktīvas IV pielikumā noteikti ražotāja pienākumi attiecībā uz SIK "EK" atbilstības vai piemērotības lietošanai deklarāciju.
- 4.1.9. Ražotāja galvenā mītne var atrasties Kopienā vai citur. Jebkurā gadījumā ražotājs var iecelt pilnvarotu pārstāvi (sk. 4.3. sadaļu) ES, kas tā vārdā veiku atsevišķus piemērojamās direktīvās prasītus uzdevumus, ja tie ir norādīti pilnvarojumā, ko ražotājs piešķir pilnvarotajam pārstāvim. Tomēr ārpus ES reģistrētam ražotājam var arī nebūt sava pilnvarotā pārstāvja, lai gan tas varētu nodrošināt dažas priekšrocības.

4.2. Pieteikuma iesniedzējs „EK” verifikācijai

- 4.2.1. Vairākos Savstarpējas izmantojamības direktīvas pantos un pielikumos ir izmantots termins "pieteikuma iesniedzējs". Ne visos gadījumos tas attiecas uz vienu un to pašu uzdevumu, un pieteikuma iesniedzējs var būt dažādas organizācijas. Piemēram:

- ritošā sastāva ražotājs var pieteikt ritošā sastāva apakšsistēmas "EK" verifikāciju ([18. pants]);
- borta iekārtu CCS apakšsistēmas ražotājs var pieteikt borta iekārtu CCS apakšsistēmas "EK" verifikāciju ([18. pants]);
- līzinga uzņēmums var pieteikt ritekļa pirmo ekspluatācijas atļauju ([22. pants]), un
- pārvadātājs var pieteikt papildu ekspluatācijas atļauju ritekļiem citā dalībvalstī ([23. pants]).

4.2.2. Pieteikuma iesniedzējs "EK" verifikācijas procedūras organizēšanai *"var būt līgumslēdzējs vai ražotājs, vai viņu pilnvarotais pārstāvis Kopienā"*. Neatkarīgi no tā, kura organizācija iesniedz pieteikumu, tās pienākums ir sagatavot "EK" verifikācijas deklarāciju. Tādējādi iesniedzējs ir subjekts, kas ir atbildīgs par apakšsistēmas atbilstību SITS un pārējiem no Līguma izrietošiem noteikumiem (prasībām, uz ko attiecas "EK" deklarācija).

4.2.3. "EK" verifikācijas iesniedzējs ir atbildīgs par:

- apakšsistēmas projektēšanu, ražošanu un galīgo pārbaudi. Iesniedzējs ir atbildīgs par apakšsistēmas projektēšanu un konstruēšanu arī tad, ja tās elementus ir projektējušas un veidojušas citas organizācijas;
- pasākumu nodrošināšanu, lai paziņotās iestādes varētu veikt "EK" verifikāciju (detalizētu informāciju sk. šīs rokasgrāmatas 2. pielikumā);
- apakšsistēmas "EK" verifikācijas deklarācijas sagatavošanu.

4.2.4. "EK" verifikācijas pieteikuma iesniedzējs var deleģēt vai uzticēt apakšuzņēmējiem atsevišķus ar apakšsistēmu saistītus uzdevumus (piem., tās projektēšanu, konstruēšanu vai pārbaudi), taču pieteikuma iesniedzējs saglabā pilnīgu kontroli un atbildību par apakšsistēmu kopumā, kā arī atbildību par "EK" verifikācijas deklarāciju. Turklāt pieteikuma iesniedzējam, kas sagatavo "EK" verifikācijas deklarāciju (saskaņā ar SD vai SF moduli), ir jābūt ieguvušam "EK" tipa pārbaudes sertifikātu".

4.2.5. Gadījumos, kad uz atsevišķām apakšsistēmas daļām vai posmiem attiecinā paziņojumu par starpposma verifikāciju, pieteikuma iesniedzējs, kas sagatavo "EK" verifikācijas deklarāciju, var nebūt persona/subjekts, kurš sagatavoja pagaidu verifikācijas deklarāciju.

4.2.6. Savstarpējas izmantojamības direktīvas V un VI pielikumā ir noteikti pienākumi, kas attiecas uz ekspluatācijas atļaujas pieteikuma iesniedzēju saistībā ar "EK" verifikācijas deklarāciju un pasākumiem, ar kuriem nodrošināt šīs "EK" deklarācijas un tai pievienotās tehniskās dokumentācijas pieejamību.

4.2.7. Modernizācijas vai atjaunošanas gadījumā personai, kas iesniedz pieteikumu "EK" verifikācijai, ir jāinformē paziņotā iestāde par attiecīgās dalībvalsts pieņemto lēmumu par SITS piemērošanas apjomu. Saskaņā ar [20. panta 1. punktu] *"līgumslēdzējs subjekts vai ražotājs attiecīgajai dalībvalstij nosūta projekta dokumentāciju"*. Līgumslēdzējam un ražotājam būtu jāvienojas, kurš nosūtīs dokumentāciju. Parasti vienai no šīm divām personām būtu jābūt "EK" verifikācijas iesniedzējai.

4.3. Pilnvarotais pārstāvis

4.3.1. Saskaņā ar Lēmuma **Error! Reference source not found.** par produktu tirdzniecības vienotu sistēmu I pielikuma R1. panta 4) punktā sniegto definīciju pilnvarotais pārstāvis ir

“jebkura fiziska vai juridiska persona, kas veic uzņēmējdarbību Kopienā un ir saņēmusi rakstisku ražotāja pilnvaru rīkoties tā vārdā attiecībā uz konkrētiem uzdevumiem”.

- 4.3.2. Saistībā ar Savstarpējas izmantojamības direktīvu pilnvarotais pārstāvis ir organizācija, kam ražotājs vai līgumslēdzējs ar rakstisku pilnvarojumu ir skaidri uzticējis tā vārdā uzņemties konkrētas ražotāja vai līgumslēdzēja saistības. Ražotāja vai līgumslēdzēja saistību apjomu, kuru var uzņemties pilnvarotais pārstāvis, nosaka saskaņā ar pilnvarojumu, ko pilnvarotajam pārstāvim piešķīris ražotājs vai līgumslēdzējs.
- 4.3.3. Piemēram, pilnvaroto pārstāvi var iecelt, lai pieprasītu atbilstības novērtējumu ES teritorijā, parakstītu “EK” atbilstības vai piemērotības lietošanai deklarāciju, vai arī “EK” verifikācijas deklarāciju, kā arī SIK vai apakšsistēmas kalpošanas laikā nodrošinātu šo dokumentu un tehniskās dokumentācijas (vajadzības gadījumā) pieejamību kompetentajām iestādēm.
- 4.3.4. Ražotāja vai līgumslēdzēja pilnvarotajam pārstāvim jābūt reģistrētam ES.
- 4.3.5. Savstarpējas izmantojamības direktīvas nozīmē nedrīkst jaukt ES un ārpus ES reģistrētus ražotāja komerciālos pārstāvjus (piem., pilnvarotos izplatītājus) ar pilnvaroto pārstāvi.
- 4.3.6. Pilnvarotajam pārstāvim ir jāievēro ražotāja vai līgumslēdzēja saistības, piemēram, saistības attiecībā uz atbilstības vai piemērotības lietošanai novērtējumu, “EK” verifikāciju, “EK” atbilstības vai piemērotības lietošanai deklarāciju, “EK” verifikācijas deklarāciju vai pasākumiem, ar ko nodrošināt “EK” deklarācijas un tās tehniskās dokumentācijas pieejamību kompetentajām iestādēm.
- 4.3.7. Dalībvalstu iestādes saistībā ar pienākumiem, kas izriet no Savstarpējas izmantojamības direktīvas, var vērsties pie pilnvarotā pārstāvja, nevis pie paša ražotāja vai līgumslēdzēja. Tomēr ražotājs vai līgumslēdzējs ir atbildīgi par darbībām, ko tā vārdā veicis pilnvarotais pārstāvis.
- 4.3.8. Pilnvarotais pārstāvis var vienlaicīgi rīkoties kā apakšuzņēmējs, importētājs vai persona, kas atbildīga par laišanu tirgū.

4.4. Paziņotās iestādes

- 4.4.1. Paziņotā iestāde ir organizācija, kas kā trešā puse novērtē SIK vai strukturālās apakšsistēmas atbilstību attiecīgās SITS prasībām. Saskaņā ar Savstarpējas izmantojamības direktīvas 2. panta j) punktu, 13. panta 2. punktu, 18. un 28. pantu, kā arī VI pielikumu paziņotai iestādei ir šādi uzdevumi:
- novērtēt savstarpējas izmantojamības komponentu atbilstību vai piemērotību lietošanai;
 - veikt apakšsistēmu “EK” verifikāciju;
 - izstrādāt (sagatavot) “EK” verifikācijas deklarācijai vai paziņojumam par starpposmu verifikāciju (ISV) pievienojamo tehnisko dokumentāciju;
 - periodiski publicēt informāciju par:
 - “EK” verifikācijas pieprasījumiem, ISV un saņemtajiem SIK atbilstības un/vai piemērotības lietošanai novērtējumiem;
 - “EK” ISV sertifikātiem, piešķirtajiem “EK” verifikācijas sertifikātiem un piešķirtajiem vai noraidītajiem “EK” atbilstības un/vai piemērotības lietošanai sertifikātiem.

Šie uzdevumi atbilst "visaptverošās pieejas" principiem, kas ir izskaidroti šīs rokasgrāmatas 3. pielikumā.

- 4.4.2. Turklāt uz paziņotās iestādes darbībām joprojām attiecas *Ar "jauno pieeju" un "vispārīgo pieeju" pamatoto direktīvu īstenošanas vadlīnijas* (tās vēl nav atjauninātas atbilstīgi Jaunajam tiesiskajam regulējumam), izņemot nosacījumus par "CE" marķējuma uzlikšanu uz SIK un apakšsistēmām.
- 4.4.3. Saskaņā ar "vispārīgas pieejas" principiem Savstarpējas izmantojamības direktīvā prasīts, lai paziņotā iestāde cieši sadarbotos to darbības koordinēšanā. Tāpēc ir izveidota paziņoto iestāžu koordinācijas grupa — *NB Rail* —, lai apspriestu visas problēmas, kas varētu rasties saistībā ar savstarpējas izmantojamības komponentu atbilstības vai piemērotības lietošanai novērtēšanu un apakšsistēmu "EK" verifikāciju, un ierosinātu šo problēmu risinājumus ([28. panta 5. punkts]). Šie risinājumi ir formalizēti kā "Lietošanas ieteikumi" (*RFU*) vai "Jautājumi un skaidrojumi" (*Q&C*). *Q&C* iesniedz pieņemšanai Komisijā. *RFU* un *Q&C* neaizstāj, bet papildina ES tiesību aktus, sniedzot paziņotai iestādei papildu atbalstu un informāciju par tehniskiem jautājumiem. Pēc *RFU* un *Q&C* pieņemšanas tos izsniedz visām paziņotām iestādēm.
- 4.4.4. Informācija par *RFU* un *Q&C* ir pieejama *NB Rail* tīmekļa vietnē (sk. saiti *ERA* tīmekļa vietnē sadaļā "Savstarpējā izmantojamība/sadarbība ar iestādēm").
- 4.4.5. Paziņojot par iestādi saskaņā ar Savstarpējas izmantojamības direktīvu, dalībvalstij, kas par iestādi paziņo, būtu jānorāda attiecīgās paziņotās iestādes pilnvaru darbības joma:
- procedūra: SIK atbilstības novērtēšana, SIK piemērotības lietošanai novērtēšana vai apakšsistēmas "EK" verifikācija;
 - apakšsistēmas: energoapgāde; kontroles, vadības un signalizācijas lauka iekārtas ; kontroles, vadības un signalizācijas borta iekārtas; ritošais sastāvs; infrastruktūra;
 - SITS un SITS pārskatīšana.
- 4.4.6. Savstarpējas izmantojamības direktīvas VIII pielikumā noteikti minimālie kritēriji, kas dalībvalstīm jāņem vērā, izraugoties paziņotās iestādes. Lielākoties šie kritēriji attiecas gan uz uzņēmēju (ražotāju, pārvadātāju, infrastruktūras pārvaldītāju u. c.), gan uz ekspluatācijas atļauju piešķirēju iestāžu kompetenci un neatkarību.

4.5. Nozīmētās iestādes

- 4.5.1. Nozīmētā iestāde ir organizācija, kas kā trešā puse novērtē SIK vai strukturālās apakšsistēmas atbilstību piemērojamiem paziņotajiem valstu noteikumiem (gadījumus, kad piemēro valstu noteikumus, sk. 2.15.1. sadaļā).
- 4.5.2. Organizācija vai organizācijas, kas nozīmētas novērtēt atbilstību paziņotajiem valstu noteikumiem, var būt arī paziņotās iestādes (un saskaņā ar [(18) apsvērumu] tā vajadzētu būt). Taču tā nav obligāta prasība. Jebkurā gadījumā, ja viena organizācija vienlaicīgi ir gan "nozīmētā iestāde", gan "paziņotā iestāde" un ja tā praktisku apsvērumu dēļ visu novērtējumu var īstenot vienā procedūrā, formāli tā joprojām pilda divus dažādus uzdevumus, un tas būtu jāatspoguļo attiecīgās iestādes sagatavotajos dokumentos.
- 4.5.3. Uzdevumi, kas jāveic nozīmētai iestādei, novērtējot atbilstību valstu noteikumiem, ir analogiski tiem, kas jāveic paziņotajai iestādei, novērtējot atbilstību SITS. Tomēr ir viena būtiska atšķirība — "EK" verifikācijas procedūrā pieteikuma iesniedzējs var izvēlēties jebkuru kompetento paziņoto iestādi (neatkarīgi no tā, kura dalībvalsts to ir izraudzījusies), savukārt,

lai verificētu atbilstību valstu noteikumiem un īpašos gadījumus, pieteikuma iesniedzējam ir jāvērsas pie iestādes, ko izraudzījusies tā dalībvalsts, kuras teritorijā apakšsistēmu paredzēts nodot ekspluatācijā.

- 4.5.4. Savstarpējas izmantojamības direktīvā nav noteikti kritēriji, kas dalībvalstīm jāievēro, izraugoties šīs iestādes. Šajā jomā kā norādījumu var minēt Lēmuma **Error! Reference source not found.** par produktu tirdzniecības vienotu sistēmu 6. panta 2. punktu. Tajā noteikts: *“Ja Kopienas saskaņošanas tiesību aktos paredzēts, ka atbilstības novērtēšanu veic valsts iestādes, tajos nosaka, ka atbilstības novērtēšanas struktūrām, kas minēto valsts iestāžu uzdevumā veic tehnisko novērtējumu, jāatbilst tiem pašiem kritērijiem, kādi šajā lēmumā noteikti paziņotajām struktūrām.”*

4.6. Pieteikuma iesniedzējs ekspluatācijas atļaujas saņemšanai

- 4.6.1. Pieteikuma iesniedzējs ekspluatācijas atļaujas saņemšanai var nebūt pieteikuma iesniedzējs “EK” verificācijai
- 4.6.2. Pieteikuma iesniedzēja jēdziens ir izskaidrots dokumenta „[Komisijas leikums par atļauju nodot ekspluatācijā strukturālās apakšsistēmas un riteklus]” ([43]) 8.1. sadaļā. Pieteikuma iesniedzēja pienākums ir:
- nodrošināt apakšsistēmas verificācijas procedūru un iesniegt NSA vajadzīgos apliecinājumus, tostarp par:
 - “EK” verificāciju;
 - verificāciju par atbilstību piemērojamiem valstu noteikumiem (par atklātajiem punktiem, īpašiem gadījumiem, atkāpēm);
 - riska noteikšanu un novērtēšanu, ko vajadzības gadījumā veic atbilstīgi Komisijas Regulai Nr. 352/2009;
 - iesniegt pieteikumu ekspluatācijas atļaujas saņemšanai no tās dalībvalsts NSA, kuras teritorijā paredzēts novietot vai izmantot apakšsistēmu.

4.7. Valsts drošības iestādes (NSA)

- 4.7.1. SITS piemērošanas jomā NSA galvenie uzdevumi ir šādi (tie visi noteikti Drošības direktīvas 26. pantā):
- *“atļaut strukturālo apakšsistēmu ekspluatāciju ..”;*
 - *“uzraudzīt savstarpējas izmantojamības komponentu atbilstību pamatprasībām ..”;*
 - *“pārbaudīt, vai ir ievēroti [drošības sertifikātos un drošības atļaujās] paredzētie nosacījumi un prasības un vai infrastruktūras pārvaldītāji un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi darbojas atbilstīgi Kopienas vai valstu tiesību aktu prasībām”;* tas ietver arī pārbaudi, vai ir ievērotas SITS prasības attiecībā uz funkcionālajām apakšsistēmām.

5. ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

5.1. Atbilstības novērtēšanas procedūras

5.1.1. Savstarpējas izmantojamības komponenti (SIK)

- [G 58] Pirms SIK laišanas tirgū (sk. 6.1. sadaļu) tam ir jāsaņem “EK” atbilstības deklarācija un vajadzības gadījumā — “EK” deklarācija par piemērotību lietošanai. Šīs deklarācijas SIK ražotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis izsniedz pēc sertifikācijas, ko vajadzības gadījumā veikusi paziņotā iestāde.
- [G 59] Savstarpējas izmantojamības direktīvas darbības jomā “atbilstības novērtējuma” (sk. definīcijas 7. tabulā) vispārējā definīcija attiecībā uz SIK būtu jāsaprot kā process, kurā apliecina, vai ir ievērotas attiecīgajā SITS noteiktās prasības par savstarpējas izmantojamības komponentu.
- [G 60] Citus SIK parametrus var noteikt ražotāja un pircēja līgumā, ja šie parametri nav pretrunā SITS prasībām. Paziņotai iestādei nav jāizvērtē šo parametru atbilstība savstarpējas izmantojamības kritērijiem.
- [G 61] SIK “EK” atbilstības vai piemērotības lietošanai deklarācijā ir precīzi jāidentificē produkts, kam tā sagatavota.
- [G 62] Esošam SIK ir vajadzīgs jauns atbilstības novērtējums un jauna “EK” atbilstības deklarācija (pirms tā iekļaušanas apakšsistēmā), ja:
- tas ir būtiski pārveidots (t. i., pārveidojumi varētu ietekmēt pamatparametrus; vai
 - tam paredzēts jauns lietojums.
- [G 63] Iepriekš minētajos gadījumos jauna “EK” deklarācija par piemērotību lietošanai ir vajadzīga arī tad, ja attiecīgajā SITS tas prasīts attiecībā uz SIK.
- [G 64] Subjektam, kas laiž SIK tirgū ES teritorijā, ir jānodrošina, lai kompetentajai valsts iestādei būtu pieejama “EK” atbilstības deklarācija(-as) un tehniskā dokumentācija visā SITS noteiktajā laikposmā; ja SITS tas nav noteikts, šis laikposms ir 10 gadi no pēdējā SIK ražošanas datuma. Tas attiecas gan uz ES ražotiem, gan no trešās valsts importētiem SIK. Ja ražotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis ES šo pienākumu nav ievērojis, to piemēro personai, kas laida SIK ES tirgū (importētājam vai kādai citai personai).
- [G 65] Praksē savstarpējas izmantojamības komponentus parasti ražo sērijveidā, pamatojoties uz vienu projektu vai veidu, un tos var iekļaut dažādās apakšsistēmās. Ņemot to vērā, pirms SIK iekļaušanas apakšsistēmā parasti tiek izsniegta tā “EK” atbilstības un/vai piemērotības lietošanai deklarācija, un parasti deklarācija neattiecas uz konkrētu projektu vai apakšsistēmu.
- [G 66] SIK, kam piešķirta “EK” atbilstības un/vai piemērotības lietošanai deklarācija, var iekļaut apakšsistēmā, neveicot tā atbilstības papildu novērtējumu. Pēc tam veiktajā apakšsistēmas “EK” verifikācijā (sk. 5.3.3. sadaļu) ir jāpārbauda, vai SIK ir pareizi integrēts apakšsistēmā un ir saderīgs ar pārējiem apakšsistēmas SIK (“EK” verifikācijas procesā jo īpaši jāiekļauj pārbaude par SIK izmantošanu tā attiecīgajam lietojumam).
- [G 67] Ja SIK ir daļa no cita SIK (piem., “guļamvagona” SIK ir “pārmijas” SIK daļa), katra komponenta ražotāja pienākums ir nodrošināt atbilstīgu verifikāciju un “EK” deklarāciju. Tādējādi iepriekš minētajā gadījumā guļamvagona ražotāja pienākums ir nodrošināt pārmijas ražotājam guļamvagona “EK” deklarāciju.

- *****
- [G 68] Pieteikumu komponenta atbilstības novērtējumam var iesniegt jebkurā laikā. Tomēr, ja attiecīgajā SITS nav noteikts citādi, "EK" sertifikātu par apakšsistēmu, kurā iekļauts attiecīgais SIK, var sagatavot tikai tad, kad ir sagatavotas visas attiecīgās "EK" atbilstības un piemērotības lietošanai deklarācijas.
- [G 69] Kad SIK novērtē vienlaicīgi ar apakšsistēmu un laiž ES tirgū, nododot ekspluatācijā attiecīgo apakšsistēmu, ja vien attiecīgajā SITS nav noteikts citādi (piem., pārejas periods), SIK joprojām ir vajadzīga "EK" deklarācija par tā atbilstību. SIK laišanu tirgū nevar iekļaut "EK" verifikācijas deklarācijā par apakšsistēmu, kurā ir iekļauts attiecīgais SIK. Formāli SIK atbilstības novērtējuma process ir nodalīts no apakšsistēmas verifikācijas procesa.
- [G 70] Īpašās situācijās (ja ražotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis nav ievērojis ar "EK" atbilstības vai piemērotības lietošanai deklarāciju saistītos pienākumus) organizācija, kas izmanto SIK (piem., riteklja ražotājs, kurš iekļauj SIK riteklī; darbuzņēmējs, kas izmanto SIK infrastruktūrā, vai līgumslēdzējs subjekts), var izsniegt SIK "EK" atbilstības vai piemērotības lietošanai deklarāciju ražotāja vietā. Šādā gadījumā organizācijai ir jāorganizē "EK" atbilstības novērtējums, un tā tiks uzskatīta par subjektu, kas laidis attiecīgo SIK tirgū ([13. panta 4. punkts]).
- [G 71] "EK" atbilstības deklarācija un "EK" deklarācija par piemērotību lietošanai jāreģistrē Eiropas Dzelzceļa aģentūras datubāzē *ERADIS*.

5.1.2. Apakšsistēmas

- [G 72] Lai no dalībvalsts varētu saņemt atļauju nodot apakšsistēmu ekspluatācijā, ir jāīsteno šādi pasākumi:
- paziņotai iestādei ir jāveic apakšsistēmas "EK" verifikācija (Savstarpējas izmantojamības direktīvas VI pielikums) un jā sagatavo "EK" verifikācijas sertifikāts;
 - "EK" verifikācijas pieteikuma iesniedzējam ir jā sagatavo apakšsistēmas "EK" verifikācijas deklarācija;
 - inozīmētajai iestādei ir jāveic verifikācija par atbilstību paziņotajiem valsts noteikumiem (vajadzības gadījumā);
 - kopīgai drošības metodei (CSM) attiecīgs riska novērtējums (vajadzības gadījumā).
- Šajā rokasgrāmatā nav iekļauts viss process, tā attiecas tikai uz atbilstību SITS.
- [G 73] "EK" verifikācijas deklarācija ir vajadzīga visām jaunajām un, ja dalībvalsts pieprasa, arī modernizētajām vai atjaunotajām strukturālajām apakšsistēmām. Ja projektā ir vairākas Savstarpējas izmantojamības direktīvas II pielikumā noteiktās strukturālās apakšsistēmas (piem., riteklis var būt ritošā sastāva apakšsistēma un vilciena CCS apakšsistēma; dzelzceļa līnijā ir infrastruktūras apakšsistēma un parasti arī energoapgādes un lauka iekārtu CCS apakšsistēma), tad ir vajadzīgas vairākas "EK" verifikācijas deklarācijas — pa vienai katrai strukturālajai apakšsistēmai.
- [G 74] Sērijveidā ražotu produktu gadījumā (piem., ritošajam sastāvam) katrai vienībai ir vajadzīga "EK" verifikācijas deklarācija. Tā var būt katrai vienībai atsevišķa deklarācija vai arī vairāku vienību sarakstu var iekļaut vienā deklarācijā.
- [G 75] Ja tiek aptvertas tikai atsevišķas apakšsistēmas daļas vai atsevišķi tās posmi un tie atbilst attiecīgās(-o) SITS prasībām, atbilstīgi [18. panta 4. punktam] paziņotā iestāde izsniedz Paziņojumu par starpposmu verifikāciju (ISV).
- [G 76] ISV procedūras gadījumā pieteikuma iesniedzējs sagatavo "EK" deklarāciju par apakšsistēmas pagaidu atbilstību.

5.2. Atbilstības novērtējuma moduļi

- [G 77] Atbilstības un piemērotības lietošanai novērtējuma, kā arī "EK" verifikācijas procedūru pamatā ir moduļu izmantošana.
- [G 78] Katrā pirms 2010. gada pieņemtajā SITS ir iekļauts apraksts par atbilstības novērtējuma moduļiem. Savukārt 2010. gadā pieņemtajās SITS ir sniegta atsauce uz atsevišķu Komisijas lēmumu par atbilstības novērtējuma moduļiem, tāpēc tajās nav moduļu apraksta. Šā lēmuma pielikumā ir iekļauta "vecu" un "jauno" moduļu atbilstības tabula.
- [G 79] Gan "vecie", gan "jaunie" moduļi ir izstrādāti, pamatojoties uz vispārējiem moduļiem, kas noteikti attiecīgi Lēmumā [26] par atbilstības novērtējuma procedūru dažādu posmu moduļiem un noteikumiem par to, kā piestiprināt un lietot CE atbilstības zīmi, un Lēmumā [22] par produktu tirdzniecības vienotu sistēmu. Tomēr dzelzceļa nozares specifisko prasību dēļ tie ir pielāgoti (piem., ir izveidoti atsevišķi SIK un apakšsistēmu moduļi [42]).
- [G 80] Plašāka informācija (tostarp par ražotāju, pieteikuma iesiedzēju "EK" verifikācijai un paziņoto iestāžu pienākumiem) ir sniegta šīs rokasgrāmatas 2. pielikumā.

5.3. Moduļu izvēle

5.3.1. Savstarpējas izmantojamības komponenta novērtējums

- [G 81] SIK ražotājam no konkrētā SIK SITS norādītajiem moduļiem jāizvēlas SIK ražošanas procesam piemērotākais modulis.
- [G 82] Katrā modulī ir paredzēts atšķirīgs paziņotās iestādes līdzdalības apjoms SIK novērtējuma procedūrā.
- [G 83] Parasti SITS ir atļauts izvēlēties vismaz divus SIK atbilstības novērtējuma moduļus — vienu moduli ražotājiem, kuri nav ieviesuši kvalitātes vadības sistēmu (KVS), un vienu moduli ražotājiem, kuri ir ieviesuši KVS. Pēdējā gadījumā paziņotai iestādei, veicot SIK sertificēšanu, jāņem vērā oficiāla kvalitātes vadības sistēmas sertifikācija (piem., EN ISO 9001), ko veikusi akreditēta sertificēšanas iestāde. Ja nav sertificētas KVS, paziņotai iestādei jānovērtē KVS, kas ieviesta SIK projektēšanas un/vai ražošanas posmam.
- [G 84] Ja ražotāja KVS ir sertificēta, paziņotā iestāde nepārbauda vispārējās KVS piemērojamās prasības un pārbauda tikai attiecīgās KVS piemērošanu konkrētajam SIK.
- [G 85] Ja izmanto CA un CC moduli (CC moduli var izmantot tikai kombinācijā CB+CC), paziņotai iestādei nav jāiesaistās atbilstības novērtējumā un nav jāizsniedz sertifikāts.
- [G 86] Ja izmanto CD moduli (CD moduli var izmantot tikai kombinācijā CB+CD), kā arī CH un CH1 moduli, ir jābūt ieviestai KVS.
- [G 87] Ja ražotājs nav ieviesis KVS, SIK novērtēšanai var izmantot tikai CA, CA1, CA2, CB, CC un CF moduļus (CC un CF moduļus var izmantot tikai attiecīgi kombinācijā CB+CC un CB+CF).
- [G 88] Saskaņā ar SITS prasībām paziņotai iestādei nav jāveic noteiktu SIK atbilstības novērtējums (CA modulis) vai nav jāveic noteiktu SIK ražošanas posma atbilstības novērtējums (CC modulis). Šajos gadījumos "EK" atbilstības sertifikāts uz SIK neattiecas. Taču ražotāja pienākums ir izsniegt "EK" atbilstības deklarāciju par visiem tā ražotajiem SIK.

5.3.2. Savstarpējas izmantojamības komponenta piemērotības lietošanai novērtējums

- [G 89] Piemērotības lietošanai novērtējuma procedūras piemēro komponentiem, kam jāveic validēšana, pamatojoties uz ekspluatācijas pieredzi. Tā tiek īpaši noteikta jaunas konstrukcijas komponentiem vai komponentiem, kam ir jauns lietojums.
- [G 90] Ja SITS ir prasīta piemērotības lietošanai novērtējuma procedūra, jāpiemēro CV modulis. Tādā gadījumā tas vienmēr papildina atbilstības novērtējuma CB vai CH1 moduli.
- [G 91] Piemērotības lietošanai novērtējuma procedūra parasti nozīmē, ka attiecīgais komponents pārbaudes nolūkos tiek iekļauts apakšsistēmā un lietots noteiktu ekspluatācijas laiku vai, lai nobrauktu noteiktu attālumu..
- [G 92] Ja attiecīgajā SITS ir norādīta šāda iespēja, piemērotību lietošanai var novērtēt, izmantojot simulācijas metodes (piem., uz pārbaudes statņiem vai pārbaudes trasē). Piemērotības lietošanai apstiprināšanas nosacījumi ir precizēti SITS.

5.3.3. Apakšsistēmu "EK" verifikācija

- [G 93] Pieteikuma iesniedzējam no attiecīgās apakšsistēmas SITS norādītajiem moduļiem ir jāizvēlas apakšsistēmas projektēšanas, ražošanas un galīgās pārbaudes procesam piemērotākie moduļi.
- [G 94] Attiecībā uz apakšsistēmu novērtēšanu "EK" verifikācijas procedūra vienmēr ir jāveic paziņotai iestādei un ir jāsagatavo "EK" verifikācijas sertifikāts.
- [G 95] SD un SH1 moduli var izmantot, ja pieteikuma iesniedzējs ir ieviesis KVS.
- [G 96] SD moduli var izmantot, ja pieteikuma iesniedzējs apakšsistēmas ražošanu un galīgo pārbaudi veic saskaņā ar KVS.
- [G 97] SH1 moduli var izmantot, ja pieteikuma iesniedzējs apakšsistēmas projektēšanu, ražošanu un galīgo pārbaudi veic saskaņā ar KVS. .
- [G 98] Ja projektā ir iesaistīti vairāki partneri, lai varētu izmantot uz KVS balstītu moduli, visiem projektēšanā, ražošanā, uzstādīšanā un galīgajā pārbaudē iesaistītajiem partneriem (piem., gan infrastruktūras pārvaldītājiem, gan piegādātājiem, ja tādi ir iesaistīti) attiecīgie uzdevumi jāveic saskaņā ar KVS.
- [G 99] Ja pieteikuma iesniedzējs nav ieviesis KVS, apakšsistēmu "EK" verifikācijai var izmantot tikai SB+SF vai SG moduli.
- [G 100] Pieteikuma iesniedzējam, kas sagatavo "EK" verifikācijas deklarāciju (saskaņā ar SD vai SF moduli), ir jābūt tam pašam, kas ir ieguvis "EK" tipa pārbaudes sertifikātu.
- [G 101] Pieteikuma iesniedzējs pats atbild par savu sagatavoto "EK" verifikācijas deklarāciju. Tas notiek neatkarīgi no jebkādam līgumiskām vienošanām, pieteikuma iesniedzējs uzņemas pilnīgu atbildību par produktu, tostarp tā projektu, uz kuru attiecas SB modulis. Citiem vārdiem runājot, ja apakšsistēma neatbilst SITS prasībām, pieteikuma iesniedzējs nevar apgalvot, ka viņš ražojis tikai to, kas ir zīmējumos, un nav atbildīgs par projektu.
- [G 102] Ja pieteikuma iesniedzējs, kuram ir "EK" tipa sertifikāts (ieteikuma iesniedzējs X) vēlas licencēt sava produkta projektu kādam citam (ieteikuma iesniedzējam Y), to var izdarīt šādi:

- pieteikuma iesniedzējs X padara visu tipa pārbaudes dokumentāciju pieejamu pieteikuma iesniedzējam Y;
- pieteikuma iesniedzējs Y iesniedz pieteikumu sava "EK" tipa pārbaudes sertifikāta saņemšanai un iekļauj šo dokumentāciju savā pieteikumā kā *"testu rezultātus, kurus veikusi pieteikuma iesniedzēja atbilstīgā pārbaudes iestāde vai cita pārbaudes iestāde viņa uzdevumā un uz viņa atbildību"* (SB moduļa apraksts, 3. sadaļa).

Pēc tam, kad pieteikuma iesniedzējs Y ir ieguvis savu "EK" tipa pārbaudes sertifikātu, viņš var pārbaudīt savu produktu atbilstību savam tipam (SD vai SF modulim).

5.4. Atsevišķos posmos veicami novērtējumi

- 5.4.1. SITS ir noteikts, kuros posmos (vispārējās plānošanas, ražošanas vai galīgās pārbaudes) jāveic atbilstības novērtējumi un kādas novērtējuma metodes tehniskā projekta pārskatīšana, tipa pārbaude, ražošanas procesa pārbaude, validēšana, pamatojoties uz ekspluatācijas pieredzi u. c.) tajos jāizmanto. No šiem posmiem ir atkarīga novērtējuma modeļa izvēle.
- 5.4.2. Atsevišķiem pamatparametriem būtiski ir tikai projekta raksturlielumi (piem., vajadzīgie izmēri, kas nodrošina saderību). Tādā gadījumā atbilstības novērtējumā liek uzsvāru uz SIK vai apakšsistēmas tehniskā projekta pārskatīšanu.
- 5.4.3. Ja saskaņā ar SITS vai pieteikuma iesniedzēja izvēlēto moduli ir jāveic tehniskā projektapārskatīšana, vai nu
- to īsteno paziņotā iestāde dokumentētā procesā, vai arī
 - to ietver kā KVS sastāvdaļu.
- 5.4.4. Paziņotai iestādei ir jānovērtē tehnisko projektu pārskatīšanas īstenošana saskaņā ar pieteikuma iesniedzēja izvēlētajā atbilstības novērtējuma modulī noteikto procedūru. Ja tā ietilpst neatkarīgas trešās personas sertificētā KVS, paziņotai iestādei, novērtējot tehnisko projektu pārskatīšanu, jāņem vērā šī sertifikācija.
- 5.4.5. Iesniedzējs var pieteikties, lai paziņotā iestāde verificē kādu konkrētu posmu. Tādā gadījumā paziņotā iestāde izsniedz "EK" /SV sertifikātu un, pamatojoties uz to, pieteikuma iesniedzējs izsniedz "EK" /SV deklarāciju (Savstarpējas izmantojamības direktīvas VI pielikums).
- 5.4.6. Katrai paziņotai iestādei, kas ir atbildīga par "EK" verifikācijas turpmākajiem posmiem, "EK" /SV sertifikāts ir jāuzskata par tajā norādītā posma atbilstības apliecinājumu.

5.5. Gadījumi, uz kuriem neattiecas "EK" verifikācija

- 5.5.1. Atbilstības verifikācija, ko veic paziņotā iestāde saskaņā ar "EK" verifikācijas procedūru, nav nepieciešama šādos gadījumos:
- ja atklātajam punktam piemēro valsts noteikumus;
 - ir piemērojams īpašs gadījums, nevis SITS 4. nodaļas noteikumi;
 - ir piešķirta atkāpe, kurai piemērojami valsts noteikumi, nevis SITS ;
 - atjaunošanas vai modernizācijas gadījumā piemēro valsts noteikumus, nevis SITS prasības.

5.5.2. Šādos gadījumos "EK" verifikācijas sertifikātā un "EK" verifikācijas deklarācijā skaidri jānorāda tās SITS daļas, atbilstība kurām nav vērtēta.

5.5.3. Ja uz apakšsistēmas daļu vai aspektu neattiecas "EK" verifikācija, nozīmētajai iestādei ir jāvērtē to atbilstība piemērojamiem valstu noteikumiem.

5.6. Novērtējumi atjaunošanas vai modernizācijas gadījumā

5.6.1. Atjaunošanas vai modernizācijas gadījumā piemēro [20. pantu]. Var nodalīt šādas situācijas:

- esošās apakšsistēmas (vai apakšsistēmu sērijas) atjaunošana vai modernizācija atbilst tām SITS, kas ir spēkā atjaunošanas vai modernizācijas brīdī;
- esošās apakšsistēmas (vai apakšsistēmu sērijas) atjaunošana vai modernizācija neatbilst tām SITS, kas ir spēkā atjaunošanas vai modernizācijas brīdī, taču atbilst iepriekšējām SITS versijām (t. i., atbilst tām SITS, kas bija spēkā brīdī, kad apakšsistēmu (vai apakšsistēmas) nodeva ekspluatācijā);
- esošās apakšsistēmas (vai apakšsistēmu sērijas) atjaunošana vai modernizācija neatbilst nevienai SITS versijai.

5.6.2. Dīvos pēdējos gadījumos spēkā esošo SITS piemērošanas joma ir jānosaka dalībvalstij, kuras teritorijā apakšsistēmu pēc tās atjaunošanas vai modernizācijas paredzēts nodot ekspluatācijā.

5.6.3. Šajā saistībā ir jānorāda uz ritekļa sastāvā esošo apakšsistēmu īpašo situāciju.. Šīm apakšsistēmām ekspluatācijas atļauju piešķir visu to dalībvalstu NSA, kuru teritorijā paredzēts ritekli izmantot. Lēmums par SITS piemērošanas jomu būtu jāpieņem tai dalībvalstij, kurā iesniegts pieteikums pirmajai ekspluatācijas atļaujai pēc modernizācijas vai atjaunošanas. Attiecībā uz papildu atļaujām attiecīgo verifikāciju darbības joma jāierobežo atbilstīgi [23. vai 25. panta] nosacījumiem.

5.6.4. Ja esošo apakšsistēmu atjaunošana vai modernizācija atbilst tām SITS, kas ir spēkā atjaunošanas vai modernizācijas brīdī, pilnīgai SITS piemērošanai nevajadzētu sagādāt sarežģījumus.

5.6.5. Termini "atjaunošana" un "modernizācija" attiecas uz esošajām apakšsistēmām. Saistībā ar [20. pantu] tas neattiecas uz sertificēta tipa vai projekta pārveidojumiem, ko veic, lai radītu jaunas apakšsistēmas.

6. SITS PIEMĒROŠANA DZELZCEĻU SISTĒMAS ELEMENTU DZĪVES CIKLA LAIKĀ

6.1. Savstarpējas izmantojamības komponenta laišana tirgū

6.1.1. Direktīvas [10. pantā] noteikts: *“Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka savstarpējas izmantojamības komponentus:*

- laiž tirgū tikai tad, ja tie ļauj panākt dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību un tajā pašā laikā atbilst pamatprasībām;*
- izmanto paredzētiem mērķiem un pienācīgi uzstāda, un veic to apkopi.”*

6.1.2. “Šie noteikumi neliedz šos komponentus laist tirgū izmantošanai citiem mērķiem.”

6.1.3. SIK laišana tirgū ir pirmā darbība, ko parasti veic pēc komponenta ražošanas posma un ar ko to pirmoreiz dara pieejamu ES teritorijā, lai nodrošinātu tā izplatīšanu vai izmantošanu ES. Neatkarīgi no tā, vai komponents ražots kā atsevišķa vienība vai arī kā sērijuveida ražojums, jēdziens “laišana tirgū” attiecas uz katru atsevišķu SIK, nevis komponenta veidu.

6.1.4. SIK var darīt pieejamu (t. i., laist tirgū) par maksu vai bez maksas, parasti to dara, fiziski nododot SIK vai arī nododot ražotāja, ražotāja pilnvarotā pārstāvja vai ES registrēta importētāja īpašumtiesības izplatītājiem vai tieši gala lietotājiem, neatkarīgi no juridiskā instrumenta (pārdošanas, aizdevuma, īres, līzings vai jebkura cita juridiskā instrumenta), uz kuru balstīta nodošana.

6.1.5. Kad SIK tiek laists tirgū, tam jāatbilst piemērojamām direktīvām un SITS. Tā kā laišana tirgū attiecas uz konkrētu SIK, ražotājam jānodrošina, lai katrs SIK, ko laiž tirgū, atbilstu Savstarpējas izmantojamības direktīvai, attiecīgajām SITS un citām piemērojamām direktīvām.

6.1.6. Ja ražotājs, viņa pilnvarotais pārstāvis ES vai importētājs tādu SIK, uz ko attiecas Savstarpējas izmantojamības direktīva un attiecīgās SITS, piedāvā katalogā, tiek uzskatīts, ka līdz brīdim, kad SIK pirmoreiz dara faktiski pieejamu, tas nav laists tirgū. Tāpēc, ja katalogā piedāvātais SIK neatbilst visiem Savstarpējas izmantojamības direktīvas un attiecīgo SITS nosacījumiem, šis fakts katalogā būtu skaidri jānorāda.

6.1.7. Kad SIK tiek laists tirgū, tam ir vajadzīga “EK” deklarācija. “EK” deklarāciju var sagatavot par vienu atsevišķu komponentu vai identisku komponentu sēriju. Jebkurā gadījumā “EK” deklarācijā, piemēram, ar sērijas numuriem, skaidri jānorāda komponents vai komponenti, uz ko tā attiecas.

6.1.8. Laišanu tirgū neuzskata par notikumu, ja produktu:

- no trešās valsts ražotāja nodod pilnvarotam pārstāvim ES, kuram ražotājs ir uzticējies nodrošināt SIK atbilstību Savstarpējas izmantojamības direktīvai un attiecīgajām SITS;
- importē ES, lai to atkārtoti eksportētu, t. i., piemērojot noteikumus par ievešanu pārstrādei;
- ražo ES, lai eksportētu uz trešo valsti;
- eksponē gadatirgos vai izstādēs. Šādā gadījumā produkts var neatbilst visiem Savstarpējas izmantojamības direktīvas un attiecīgo SITS nosacījumiem, taču par to būtu skaidri jāinformē pie eksponētā SIK.

6.2. Apakšsistēmu dzīves cikls

[G 103] Apakšsistēmas dzīves ciklā ir šādi posmi:

- projektēšana,
- ražošana,
- galīgā pārbaude,
- nodošana ekspluatācijā,
- ekspluatācija un apkope, kā arī
- dzīves cikla beigas.

[G 104] Apakšsistēmas dzīves cikla laikā var veikt vairākas atjaunošanas vai modernizācijas.

[G 105] Kā norādīts [5. panta 2. punktā], “[a]pakšsistēmas atbilst SITS, kas saskaņā ar [Savstarpējas izmantojamības] direktīvu ir spēkā to ekspluatācijā nodošanas, modernizācijas vai atjaunošanas brīdī; šo atbilstību pastāvīgi nodrošina ikvienas apakšsistēmas izmantošanas laikā”.

[G 106] Kad apakšsistēmu nodod ekspluatācijā, par tās atbilstību SITS ir atbildīga tā organizācija, kas ir sagatavojusi “EK” verifikācijas deklarāciju. Turklāt paziņotai iestādei šī atbilstība SITS ir jāpārbauda un jāapliecina.

[G 107] Pēc apakšsistēmas nodošanas ekspluatācijā par tās atbilstību SITS saskaņā ar [15. panta 3. punktu] ir atbildīgs tas pārvaldītājs vai infrastruktūras pārvaldītājs, kas izmanto apakšsistēmu, bet par ritekļu apkopi saskaņā ar Drošības direktīvas 14. panta a) punktu ir atbildīga ECM.

[G 108] Šīs rokasgrāmatas 4. pielikumā ir sniegti daži praktiski un ar diagrammām ilustrēti piemēri.

6.2.1. Apakšsistēmas projektēšana, ražošana un galīgā pārbaude

[G 109] Kā norādīts [18. panta 2. punktā], paziņotās iestādes iesaistīšana sākas projektēšanas posmā un beidzas tūlīt pēc apakšsistēmas nodošanas ekspluatācijā. Jānorāda, ka, ja paziņotā iestāde nebūs iesaistīta jau ražošanas posma sākumā, tā, iespējams, nevarēs veikt atsevišķu aspektu pārbaudes, turklāt paziņotās iestādes novēlota iesaistīšana jebkurā gadījumā var aizkavēt “EK” verifikāciju un tādējādi arī ekspluatācijas atļaujas piešķiršanu.

[G 110] Pēc “EK” verifikācijas paziņotā iestāde sagatavo “EK” verifikācijas sertifikātu.

[G 111] Paziņotās iestādes pienākums ir arī sagatavot tehnisko dokumentāciju, ko pievieno “EK” verifikācijas deklarācijai ([18. panta 3. punkts]). Šajā dokumentācijā papildus citiem dokumentiem jāiekļauj “visi dati par izmantošanas nosacījumiem un ierobežojumiem, kā arī apkalpošanas, pastāvīgas vai periodiskas uzraudzības, noregulēšanas un apkopes norādījumi”.

[G 112] Tehniskajā dokumentācijā jāiekļauj izraudzīto iestāžu veiktās verifikācijas rezultāti par atbilstību piemērojamiem paziņotajiem valstu noteikumiem un — vajadzības gadījumā saskaņā ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 352/2009 — ziņojums par kopīgu drošības metodi riska noteikšanai, kas minēts Direktīvas 2004/49/EK 6. panta 3. punktā (saskaņā ar Savstarpējas izmantojamības direktīvas VI pielikuma 2.4. un 3.3. punktu).

6.2.2. Apakšsistēmas nodošana ekspluatācijā

[G 113] Direktīvas [15. panta 1. punktā] noteikts, ka “.. *katra dalībvalsts piešķir atļaujas nodot ekspluatācijā strukturālās apakšsistēmas, kuras ietilpst dzelzceļu sistēmā un kuras atrodas un tiek izmantotas tās teritorijā.*

Šim nolūkam dalībvalstis veic visus piemērotos pasākumus, lai panāktu to, ka šīs apakšsistēmas nodod ekspluatācijā tikai tad, ja tās projektē, būvē un uzstāda atbilstīgi attiecīgajām pamatprasībām, ņemot vērā to iekļaušanu dzelzceļu sistēmā”.

Tas ietver arī atbilstību attiecīgajām SITS, taču neaprobežojas tikai ar to. Tas ietver arī atbilstību piemērojamiem paziņotajiem valstu noteikumiem un šo apakšsistēmu drošu integrēšanu.

[G 114] Saskaņā ar [18. pantu] līgumslēdzējs subjekts vai ražotājs, vai arī to pilnvarotais pārstāvis ES sagatavo “EK” verifikācijas deklarāciju, pamatojoties uz paziņotās iestādes izsniegtu “EK” verifikācijas sertifikātu un šim sertifikātam pievienoto tehnisko dokumentāciju.

[G 115] Kad verifikācijas procedūra ir pabeigta, tās dalībvalsts NSA, kurā apakšsistēmu paredzēts nodot ekspluatācijā, piešķir šai apakšsistēmai ekspluatācijas atļauju.

[G 116] Apakšsistēmai ir jāatbilst konkrētai SITS no brīža, kad sākas tās ekspluatācija un ir stājusies spēkā attiecīgā SITS, ja SITS darbības (gan ģeogrāfiskās, gan tehniskās) joma attiecas uz konkrēto apakšsistēmu. Pēc tam šī atbilstība jāverificē ikreiz, kad apakšsistēma tiek nodota ekspluatācijā. Turklāt šo atbilstību pastāvīgi nodrošina ikvienas apakšsistēmas izmantošanas laikā.

6.2.3. Apakšsistēmas atjaunošana vai modernizācija

[G 117] Atjaunošanas vai modernizācijas gadījumā līgumslēdzējam subjektam vai ražotājam vispirms ir attiecīgajai dalībvalstij jāiesniedz projekta dokumentācija. Pamatojoties uz dokumentāciju un ņemot vērā piemērojamās SITS 7. nodaļā noteikto īstenošanas stratēģiju, dalībvalstij jāizlemj, vai darbu apjoma dēļ Savstarpējas izmantojamības direktīvas nozīmē vajadzīga jauna ekspluatācijas atļauja.

[G 118] Šāda ekspluatācijas atļauja ir vajadzīga ikreiz, kad paredzētie darbi var nelabvēlīgi ietekmēt drošības līmeni.

[G 119] Ja vajadzīga jauna atļauja, dalībvalstij jāizlemj, ciktāl projektam jāpiemēro SITS. Vajadzības gadījumā tā var norādīt tos apakšsistēmas parametrus, kam jāveic jauna tehniskā projekta pārbaude un/vai tipa tests, tās SITS daļas, kurām jānodrošina atbilstība, vai tās apakšsistēmas daļas, kam jāatbilst SITS prasībām.

6.2.4. Apakšsistēmas ekspluatācija un apkope

[G 120] Ja apakšsistēmām, kas tika nodotas ekspluatācijā, modernizētas vai atjaunotas pirms attiecīgo SITS stāšanās spēkā, veic ar apkopi saistītu nomaiņu, attiecīgo SITS piemērošana ir brīvprātīga.

[G 121] Attiecībā uz apakšsistēmu, kas tika nodota ekspluatācijā, modernizēta vai atjaunota pēc attiecīgo SITS stāšanās spēkā, atbilstība šīm SITS jānodrošina visa attiecīgās apakšsistēmas dzīves cikla laikā, tostarp, veicot jebkādu ar apkopi saistītu nomaiņu. Tas attiecas arī uz “EK” deklarācijā iekļauto SIK izmantošanu.

- *****
- [G 122] Lai izpildītu šo prasību, SITS anulēšanas dokumentā parasti iekļauj pantu, kurā minēts, ka noteikumus attiecībā uz anulēto SITS turpina piemērot saistībā ar projektiem, kas atļauti saskaņā ar šo SITS.
- [G 123] Šī iespēja ļauj paziņotām iestādēm izsniegt "EK" sertifikātus, kas atbilst anulētajai(-ām) SITS, it īpaši attiecībā uz savstarpējās izmantojamības komponentu apakšsistēmai, kas atļauta ar šo SITS.
- [G 124] Papildus pienākumam nodrošināt ritošā sastāva atbilstību Savstarpējas izmantojamības direktīvas nosacījumiem pārvadātājm ir jāsaņem arī drošības sertifikāts katrā dalībvalstī, kurā tas darbojas, un infrastruktūras pārvaldītājam jāsaņem drošības atļauja saskaņā ar Drošības direktīvas attiecīgi 10. un 11. pantu.
- [G 125] Apakšsistēmas ekspluatācijas un apkopes posmā netiek iesaistīta PI.

6.3. Ritekļa nodošana ekspluatācijā

- 6.3.1. Saskaņā ar Savstarpējas izmantojamības direktīvas [21. panta 1. punktu] "*[p]irms izmantošanas tīklā atļauju ritekļa ekspluatācijai piešķir par šo tīklu kompetentā valsts drošības iestāde, ja vien .. nav noteikts citādi*".
- 6.3.2. Ritekļis var sastāvēt no vienas vai vairākām apakšsistēmām.
- 6.3.3. Visi nosacījumi par ritekļu (gan esošo, gan jaunu) pieņemšanu ekspluatācijā ir iekļauti Savstarpējas izmantojamības direktīvā.
- 6.3.4. Starp apakšsistēmām, kas veido tīklu (infrastruktūra un stacionāras iekārtas), un apakšsistēmām, kuras veido ritekli, pastāv būtiska atšķirība — pirmajam apakšsistēmas veidam piešķir tikai vienu ekspluatācijas atļauju (to piešķir tās dalībvalsts NSA, kurā atrodas tīkls), savukārt otrajam apakšsistēmas veidam (ja [V nodaļā] nav noteikts citādi) ir vajadzīga atļauja katrā dalībvalstī, kurā ritekli paredzēts izmantot.
- 6.3.5. Attiecībā uz ritekļiem Savstarpējas izmantojamības direktīvā atsevišķi nodala "*pirmo ekspluatācijas atļauju*" (t. i., atļauju pirmajā dalībvalstī, kurā ritekli paredzēts pieņemt ekspluatācijā) un "*papildu ekspluatācijas atļaujas*" (t. i., atļaujas citās dalībvalstīs, kurās ritekli paredzēts izmantot).
- 6.3.6. Tiek ievērots princips, ka pārbaudes, kas veiktas, lai saņemtu atļauju vienā dalībvalstī, nevajadzētu atkārtot, lai saņemtu atļauju citā dalībvalstī. Proti, lai saņemtu pirmo ekspluatācijas atļauju, ir jāveic "EK" verifikācija, un tā ir derīga arī attiecībā uz papildu atļauju.

7. PIELIKUMU SARAKSTS

1. Rokasgrāmatas par dažādām SITS (tostarp piemērojamo standartu un citu dokumentu saraksti)
2. Atbilstības novērtējums un "EK" verifikācija
3. ES tiesiskais regulējums
4. Piemēri par SITS piemērošanu dažādos posmos

(Jaunākās pieejamās pielikumu versijas, noderīgas interneta saites un adreses, kā arī biežāk uzdotos jautājumus skatiet Aģentūras tīmekļa vietnē.)

ATSAUCES DOKUMENTI

6. tabula. Atsauces dokumenti

Ats.	Atsauces dokuments	Oficiālais Vēstnesis	Jaunākās izmaiņas/grozījumi	Versija
[1]	Padomes 1991. gada 29. jūlija Direktīva 91/440/EEK par Kopienas dzelzceļa attīstību	L 237, 24.8.1991.	Direktīva 2007/58/EK, L 315, 3.12.2007.	--
[2]	Padomes 1995. gada 19. jūnija Direktīva 95/18/EK par dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu licencēšanu	L 143, 27.6.1995.	Direktīva 2004/49/EK L 220, 21.6.2004.	--
[3]	Padomes 1995. gada 19. jūnija Direktīva 95/19/EK par dzelzceļa infrastruktūras jaudas iedalīšanu un infrastruktūras maksājumu iekasēšanu	L 143, 27.6.1995.	Direktīva 2001/14/EK (atcelta) L 75, 15.3.2001.	--
[4]	Padomes 1996. gada 23. jūlija Direktīva 96/48/EK par Eiropas ātrgaitas dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību	L 235, 17.9.1996.	Direktīva 2008/57/EK (atcelta) L 191, 18.7.2008.	--
[5]	Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 22. jūnija Direktīva 98/34/EK, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā	L 24, 21.7.1998.	Direktīva 2006/96/EK L 363, 20.12.2006.	--
[6]	Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 26. februāra Direktīva 2001/12/EK, ar ko groza Padomes Direktīvu 91/440/EEK par Kopienas dzelzceļa attīstību	L 75, 15.3.2001.	Labojums, L 334, 18.12.2001.	--
[7]	Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 26. februāra Direktīva 2001/13/EK, ar ko groza Padomes Direktīvu 95/18/EK par dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu licencēšanu	L 75, 15.3.2001.	—	--
[8]	Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 26. februāra Direktīva 2001/14/EK par dzelzceļa infrastruktūras jaudas iedalīšanu un maksas iekasēšanu par dzelzceļa infrastruktūras lietošanu un drošības sertifikāciju	L 75, 15.3.2001.	Direktīva 2007/58/EK L 315, 3.12.2007.	--

6. tabula. Atsauces dokumenti

Ats.	Atsauces dokuments	Oficiālais Vēstnesis	Jaunākās izmaiņas/grozījumi	Versija
[9]	Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 19. marta Direktīva 2001/16/EK par Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību	L 110, 20.4.2001.	Direktīva 2008/57/EK (atcelta) L 191, 18.7.2008.	--
[10]	Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīva 2004/17/EK, ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs	L 134, 30.4.2004.	Regula (EK) Nr. 1251/2011 L 319 43 2.12.2011.	--
[11]	Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīva 2004/49/EK par drošību Kopienas dzelzceļos, un par Padomes Direktīvas 95/18/EK un Direktīvas 2001/14/EK grozījumiem	L 164, 30.4.2004.	Direktīva 2009/149/EK L 313, 28.11.2009.	--
[12]	Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīva 2004/50/EK, ar ko groza Padomes Direktīvu 96/48/EK par Eiropas ātrgaitas dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/16/EK par Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību	L 164, 30.4.2004.	Direktīva 2008/57/EK (atcelta) L 191, 18.7.2008.	--
[13]	Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīva 2004/51/EK, ar ko groza Padomes Direktīvu 91/440/EEK par Kopienas dzelzceļa attīstību	L 164, 30.4.2004.	Labojums L 164, 30.4.2004.	--

6. tabula. Atsauces dokumenti

Ats.	Atsauces dokuments	Oficiālais Vēstnesis	Jaunākās izmaiņas/grozījumi	Versija
[14]	Direktīva 2007/32/EK, ar ko groza VI pielikumu Padomes Direktīvā 96/48/EK par Eiropas ātrgaitas dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību un VI pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2001/16/EK par Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību	L 141, 2.6.2007.	Direktīva 2008/57/EK (atcelta) L 191, 18.7.2008.	--
[15]	Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. oktobra Direktīva 2007/58/EK, ar ko groza Padomes Direktīvu 91/440/EEK par Kopienas dzelzceļa attīstību un Direktīvu 2001/14/EK par dzelzceļa infrastruktūras jaudas iedalīšanu un maksas iekasēšanu par dzelzceļa infrastruktūras lietošanu	L 315, 3.12.2007.	—	--
[16]	Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. oktobra Direktīva 2007/59/EK par to vilcienu vadītāju sertifikāciju, kuri vada lokomotīves un vilcienus Kopienas dzelzceļu sistēmā	L 315, 3.12.2007.	—	--
[17]	Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Direktīva 2008/57/EK par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Kopienā	L 191, 18.7.2008.	Direktīva 2009/131/EK L 273, 17.10.2009. Direktīva 2011/18/ES L 57, 2.3.2011.	--
[18]	Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. oktobra Regula (EK) Nr. 1371/2007 par dzelzceļa pasažieru tiesībām un pienākumiem	L 315, 3.12.2007.	—	--

6. tabula. Atsauces dokumenti

Ats.	Atsauces dokuments	Oficiālais Vēstnesis	Jaunākās izmaiņas/grozījumi	Versija
[19]	Padomes un Komisijas 1993. gada 13. decembra Lēmums 94/1/EK par Eiropas Ekonomikas zonas līguma noslēgšanu starp Eiropas Kopienu, tās dalībvalstīm un Austrijas Republiku, Somijas Republiku, Islandes Republiku, Lihtenšteinas Grāfisti, Norvēģijas Karalisti, Zviedrijas Karalisti un Šveices Konfederāciju	L 1, 3.1.1994.	–	--
[20]	Regula (EK) Nr. 881/2004 par Eiropas Dzelzceļa aģentūras izveidošanu (Aģentūras regula)	L 220, 21.6.2004.	Regula (EK) Nr. 1335/2008L 354, 31.12.2008.	--
[21]	Padomes Lēmums 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību	L 184, 17.7.1999.	Regula (ES) Nr. 182/2011 L 55,28.2.2011.	--
[22]	Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Lēmums Nr. 768/2008/EK par produktu tirdzniecības vienotu sistēmu un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 93/465/EEK	L 218, 13.8.2008.	–	--
[23]	Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regula (EK) Nr. 765/2008, ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93	L 218, 13.8.2008.		--
[24]	Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 7. jūlija Lēmums Nr. 661/2010/ES par Savienības pamatnostādnēm Eiropas transporta tīkla attīstībai	L 286, 4.11.2010.	–	--
[25]	Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 23. jūlija Lēmums Nr. 1692/96/EK par Kopienas pamatnostādnēm Eiropas transporta tīkla attīstībai	L 228, 9.9.1996.	Lēmums Nr. 661/2010/ES (atcelts) L 286, 4.11.2010.	--

6. tabula. Atsauces dokumenti

Ats.	Atsauces dokuments	Oficiālais Vēstnesis	Jaunākās izmaiņas/grozījumi	Versija
[26]	Padomes 1993. gada 22. jūlija Lēmums 93/465/EEK par atbilstības novērtējuma procedūru dažādu posmu moduļiem un noteikumiem par to, kā pieņemt un izmantot CE atbilstības zīmi	L 220, 30.8.1993.	Lēmums 768/2008/EK (atcelts) L 218, 13.8.2008.	--
[27]	Padomes 1993. gada 8. februāra Regula (EEK) Nr. 339/93 par tādu produktu pārbaudēm attiecībā uz atbilstību produktu drošības noteikumiem, kurus importē no trešām valstīm	L 40, 17.2.1993.	Regula (EK) Nr. 765/2008 (atcelta) L 218, 13.8.2008.	--
[28]	Komisijas Lēmums 2006/679/EK par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju attiecībā uz Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas kontroles, vadības un signalizācijas apakšsistēmu	L 284, 16.10.2006.	Atcelts: Lēmums 2012/88/ES L 51, 25.1.2012. Grozījums: Lēmums 2012/463/ES, L 217, 14.8.2012.	--
[29]	Komisijas Lēmums 2006/860/EK par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju attiecībā uz Eiropas ātrgaitas dzelzceļu sistēmas vilcienu vadības iekārtu un signalizācijas apakšsistēmu	L 342, 7.12.2006.	Atcelts: Lēmums 2012/88/ES L 51, 25.1.2012. Grozījums: Lēmums 2012/463/ES, L 217, 14.8.2012.	--
[30]	Komisijas Lēmums 2006/861/EK par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju attiecībā uz Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas apakšsistēmu "Ritošais sastāvs — kravas vagoni"	L 344, 8.12.2006.	Grozījums: Lēmums 2009/107/EK L 45, 14.2.2009. Lēmums 2012/464/ES, L 217, 14.8.2012.	--
[31]	Komisijas Lēmums 2006/920/EK par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju attiecībā uz Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas apakšsistēmu "Satiksmes nodrošināšana un vadība"	L 359, 18.12.2006.	Atcelts: Lēmums 2011/314/ES L 144, 31.5.2011.	--

6. tabula. Atsauces dokumenti

Ats.	Atsauces dokuments	Oficiālais Vēstnesis	Jaunākās izmaiņas/grozījumi	Versija
[32]	Komisijas Lēmums 2011/229/ES par savstarpējas izmantojamības tehniskajām specifikācijām attiecībā uz Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas apakšsistēmu "Ritošais sastāvs — troksnis"	L 99, 13.4.2011.	Lēmums 2012/464/ES L 217, 14.8.2012	--
[33]	Komisijas Regula (EK) Nr. 62/2006 par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju attiecībā uz Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas kravas pārvadājumu telemātikas lietojumprogrammu apakšsistēmu	L 13, 18.1.2006.	Komisijas Regula (ES) 328/2012 L 106, 17.4.2012.	--
[34]	Komisijas Lēmums 2008/217/EK par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju Eiropas ātrgaitas dzelzceļu sistēmas infrastruktūras apakšsistēmai	L 77, 19.3.2008.	Grozījums: Lēmums 2012/464/ES, L 217, 14.8.2012.	--
[35]	Komisijas Lēmums 2008/163/EK par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju saistībā ar drošību dzelzceļa tuneļos Eiropas parasto un ātrgaitas dzelzceļu sistēmā	L 64, 7.3.2008.	Grozījums: Lēmums 2011/291/ES L 139, 26.5.2011. Lēmums 2012/464/ES L 217, 14.8.2012.	--
[36]	Komisijas Lēmums 2008/164/EK par Eiropas parasto un ātrgaitas dzelzceļu sistēmas savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju "Personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām"	L 64, 7.3.2008.	Grozījums: Lēmums 2012/464/ES, L 217, 14.8.2012.	--
[37]	Komisijas Lēmums 2008/231/EK par savstarpējās izmantojamības tehnisko specifikāciju attiecībā uz Eiropas ātrgaitas dzelzceļu sistēmas satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēmu	L 84, 26.3.2008.	Grozījums: Lēmums 2010/640/ES L 280, 26.10.2010. Lēmums 2012/464/ES, L 217, 14.8.2012.	--

6. tabula. Atsauces dokumenti

Ats.	Atsauces dokuments	Oficiālais Vēstnesis	Jaunākās izmaiņas/grozījumi	Versija
[38]	Komisijas Lēmums 2008/232/EK par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju Eiropas ātrgaitas dzelzceļu sistēmas ritošā sastāva apakšsistēmai	L 84, 26.3.2008.	Grozījums: Lēmums 2012/464/ES, L 217, 14.8.2012.	--
[39]	Komisijas Lēmums 2008/284/EK par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju Eiropas ātrgaitas dzelzceļu sistēmas enerģijas apgādes apakšsistēmai	L 104, 14.4.2008.	Grozījums: Lēmums 2012/464/ES, L 217, 14.8.2012.	--
[40]	Komisijas Lēmums C(2010)2576 par pilnvarojumu Aģentūrai sagatavot un pārskatīt SITS nolūkā paplašināt to darbības lauku uz visu Eiropas Savienības dzelzceļu sistēmu			
[41]	Komisijas 2010. gada 21. oktobra Lēmums 2010/640/ES, ar ko groza Lēmumu 2006/920/EK un 2008/231/EK par savstarpējas izmantojamības tehniskajām specifikācijām attiecībā uz Eiropas parastā un ātrgaitas dzelzceļa sistēmu apakšsistēmu "Satiksmes nodrošināšana un vadība"	L 280, 26.10.2010.	Lēmums 2011/314/ES L 144, 31.5.2011.	--
[42]	Komisijas 2010. gada 9. novembra Lēmums 2010/713/ES par atbilstības novērtēšanas, piemērotības lietošanai novērtēšanas un EK verificēšanas procedūru moduļiem, kas lietotami savstarpējas izmantojamības tehniskajās specifikācijās, kuras pieņemtas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/57/EK	L 319, 4.12.2010.	--	--

6. tabula. Atsauces dokumenti

Ats.	Atsauces dokuments	Oficiālais Vēstnesis	Jaunākās izmaiņas/grozījumi	Versija
[43]	Komisijas 2011. gada 29. marta lēmums 2011/217/ES par atļauju nodot ekspluatācijā strukturālās apakšsistēmas un riteklus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/57/EK	L 95, 8.4.2011.	--	--
[44]	Eiropas Dzelzceļa aģentūras vispārējais pilnvarojums veikt konkrētus pasākumus saskaņā ar Direktīvu 96/48/EK un Direktīvu 2001/16/EK — COM(2007)3371	Nepiemēro	—	--
[45]	Komisijas 2011. gada 26. aprīļa Lēmums 2011/274/ES par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas enerģijas apgādes apakšsistēmai	L 126, 14.5.2011.	Lēmums 2012/464/ES L 217, 14.8.2012.	--
[46]	Komisijas 2011. gada 26. aprīļa Lēmums 2011/275/ES par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas infrastruktūras apakšsistēmai	L126, 14.5.2011.	Lēmums 2012/464/ES L 217, 14.8.2012.	--
[47]	Komisijas 2011. gada 26. aprīļa Lēmums 2011/291/ES par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju attiecībā uz Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas ritošā sastāva apakšsistēmu "Lokomotīves un pasažieru ritošais sastāvs"	L 139, 26.5.2011.	Lēmums 2012/464/ES L 217, 14.8.2012.	--
[48]	Komisijas 2011. gada 12. maija Lēmums 2011/314/ES par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju attiecībā uz Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēmu	L 144, 31.5.2011.	Grozījums: Lēmums 2012/464/ES, L 217, 14.8.2012.	--

6. tabula. Atsauces dokumenti

Ats.	Atsauces dokuments	Oficiālais Vēstnesis	Jaunākās izmaiņas/grozījumi	Versija
[49]	Komisijas 2011. gada 5. maija Regula (ES) Nr. 454/2011 par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju attiecībā uz Eiropas dzelzceļu sistēmas pasažieru pārvadājumu telemātikas lietojumprogrammu apakšsistēmu	L 123, 12.5.2011.	Regula (ES) 665/2012 L 194, 1, 21.7.2012.	--
[50]	Komisijas 2009. gada 16. oktobra Direktīva 2009/131/EK par VII pielikuma grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/57/EK par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Kopienā	L 273, 17.10.2009.	--	--
[51]	Komisijas 2011. gada 1. marta Direktīva 2011/18/ES, ar ko izdara grozījumus II, V un VI pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2008/57/EK par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Kopienā	L 57, 2.3.2011.	--	--
[52]	Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regula (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu	L 55, 28.2.2011.	--	--
[53]	Komisijas 2012. gada 25. janvāra Lēmums par savstarpējās izmantojamības tehnisko specifikāciju attiecībā uz Eiropas dzelzceļu sistēmas vilcienu vadības un signalizācijas iekārtu apakšsistēmām	Lēmums 2012/88/ES L 51, 1, 25.1.2012.	--	--

DEFINĪCIJAS UN SAĪSINĀJUMI

Definīcijas

- [G 126] Turpmāk redzamajā tabulā sniegts šajā rokasgrāmatā izmantoto terminu un to definīciju saraksts.
- [G 127] Daži no šiem terminiem jau ir definēti attiecīgajos juridiskajos dokumentos; šādā gadījumā tie ir norādīti slīprakstā un pēdējās, tiem ir pievienots arī definīcijas avots. Šīs definīcijas ir saistošas.
- [G 128] Atsevišķi termini juridiskajos dokumentos nav definēti; šādā gadījumā definīcijas ir ņemtas no standartiem vai rokasgrāmatām, vai arī to definīciju ir sagatavojusi šīs rokasgrāmatas darba grupa. Šīs definīcijas nav saistošas.

7. tabula. Definīcijas

Termins	Definīcija/avots
Aģentūras dokumenti	Jebkurš Eiropas Dzelzceļa aģentūras publicēts dokuments, kas sagatavots atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 881/2004 2. panta a) punktam.
Izmantošanas joma	Apakšsistēmas(-u) projekta parametrs, kurā paredzēts iekļaut savstarpējas izmantojamības komponentu.
Pamatparametrs	<i>“Reglamentējošie, tehniskie vai ekspluatācijas nosacījumi, kas izšķirīgi ietekmē savstarpēju izmantojamību un ir norādīti attiecīgajās SITS”</i> ([2. panta k) punkts]).
Atbilstība	Produkta, procesa, pakalpojuma, sistēmas, personas vai struktūras atbilstība noteiktajām prasībām (Lēmuma 768/2008/EK 1. pielikuma R1. panta 12) punkta interpretācija).
Atbilstības novērtējums	<i>“Process, kurā novērtē, vai ir ievērotas ar produktu, procesu, pakalpojumu, personu vai struktūru saistītās prasības”</i> (Lēmuma 768/2008/EK 1. pielikuma R1. panta 12) punkts).
Atbilstības novērtēšanas struktūra	<i>“Struktūra, kas veic atbilstības novērtēšanas darbības, tostarp kalibrēšanu, testēšanu, sertifikāciju un inspekciju”</i> (Lēmuma 768/2008/EK R1. panta 13. punkts); saistībā ar Savstarpējas izmantojamības direktīvu atbilstības novērtēšanas struktūra attiecībā uz SITS ir paziņotā iestāde, bet atbilstības novērtēšanas struktūra attiecībā uz paziņotajiem valsts noteikumiem ir izraudzītā iestāde.
CSM novērtēšanas iestāde	<i>“Neatkarīga un kompetenta persona, organizācija vai struktūra, kas veic pārbaudi, lai, balstoties uz iegūtajiem pierādījumiem, izdarītu secinājumu par sistēmas atbilstību drošības prasībām”</i> (Komisijas Regulas (EK) Nr. 352/2009 3. panta 14) punkts).
Līgumslēdzējs	<i>“Jebkurš valsts vai privātā sektora subjekts, kas ir apakšsistēmas projektēšanas un/vai būves darbu, atjaunināšanas vai modernizēšanas pasūtītājs. Šis subjekts var būt dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums, infrastruktūras pārvaldītājs vai turētājs, vai koncesionārs, kurš ir atbildīgs par projekta nodošanu ekspluatācijā”</i> ([2. panta r) punkts]).

7. tabula. Definīcijas

Termiņš	Definīcija/avots
Atkāpe	Atbilstīgi [9. pantam] piešķirts atbrīvojums no visu SITS prasību vai to daļas ievērošanas.
Projekta pārbaude	Produkta projekta novērtēšana, pārbaudot projektēšanas metodes, instrumentus un rezultātus, vajadzības gadījumā ņemot vērā arī rezultātus, kas gūti testos, pārbaudēs un validēšanā, pamatojoties uz ekspluatācijas pieredzi. (Procedūra CH1 modulī, ko piemēro savstarpējas izmantojamības komponentiem, vai SH1 modulī, kuru piemēro apakšsistēmām.)
Nozīmētā iestāde	Iestāde, ko dalībvalsts atbilstīgi [17. vai 20. pantam] nozīmējusi novērtēt apakšsistēmas atbilstību paziņotajiem valsts tehniskajiem noteikumiem.
Pamatprasības	<i>“Visi III pielikumā izklāstītie nosacījumi, kas ir obligāti dzelzceļu sistēmai, apakšsistēmām un savstarpējas izmantojamības komponentiem, tostarp saskarnēm” ([2. panta g) punkts]).</i>
Eiropas specifikācija	<i>“Vispārēja tehniskā specifikācija, Eiropas tehniskais apstiprinājums vai valsts standarts, ar kuru pārņem kādu Eiropas standartu, kā noteikts Direktīvas 2004/17/EK XXI pielikumā” ([2. panta h) punkts]).</i>
Esošā dzelzceļu sistēma	<i>“[Struktūra], kurā ietilpst esošās dzelzceļu sistēmas sliežu ceļi un stacionārās iekārtas kopā ar jebkuras kategorijas un izcelsmes rīcekļiem, kas brauc pa šo infrastruktūru” ([2. panta o) punkts]).</i>
Saskaņotie standarti	<i>“Eiropas standarti, kurus pieņem kāda no struktūrām, kas minētas I pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 98/34/EK (1998. gada 22. jūnijs), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu, un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā, saskaņā ar Komisijas sniegto pilnvarojumu atbilstīgi minētās direktīvas 6. panta 3. punktā paredzētajai procedūrai un kuri paši par sevi vai kopā ar citiem standartiem paredz risinājumu juridisko noteikumu ievērošanai” ([2. panta u) punkts]).</i>
Infrastruktūras pārvaldītājs	<i>“Jebkura struktūra vai uzņēmums, kas jo īpaši atbild par dzelzceļa infrastruktūras vai kādas tās daļas izveidi un uzturēšanu, kā definēts Direktīvas 91/440/EEK 3. pantā, kurā var ietilpt arī infrastruktūras kontroles un drošības sistēmu pārvaldība. Infrastruktūras pārvaldītāja pienākumus visā tīklā vai tīkla daļā var uzticēt veikt dažādām struktūrām vai uzņēmumiem” (Drošības Direktīvas 3. panta b) punkts).</i>
Novatorisks risinājums	Tehnisks risinājums, kas atbilst Savstarpējas izmantojamības direktīvas pamatprasībām un citiem no Līguma izrietošiem noteikumiem, taču neatbilst atsevišķām attiecīgajās SITS noteiktām prasībām un/vai nav novērtējams, kā noteikts konkrētajās SITS.

7. tabula. Definīcijas

Termiņš	Definīcija/avots
Valsts drošības iestāde (NSA)	<i>“Valsts iestāde, kurai uzticētie uzdevumi ir saistīti ar dzelzceļu drošību saskaņā ar [Drošības] direktīvu, vai divu valstu izveidota iestāde, kurai attiecīgās dalībvalstis šos uzdevumus uzticējušas, lai nodrošinātu specializēto pārrobežu infrastruktūru vienotu drošības režīmu” (Drošības direktīvas 3. panta g) punkts).</i>
Paziņotā iestāde	<i>“[Iestāde], kas atbild par savstarpējas izmantojamības komponentu atbilstības vai piemērotības lietošanai novērtēšanu, kā arī par apakšsistēmu “EK” verifikācijas procedūras novērtēšanu” ([2. panta j) punkts]).</i>
Atklātie punkti	Jebkādi pamatprasībām atbilstīgi tehniskie aspekti, ko nevar nepārprotami ietvert SITS un kas ir skaidri norādīti attiecīgās SITS pielikumā atbilstīgi [5. panta 6. punktam].
Nodošana/ pieņemšana ekspluatācijā	<i>“Visas darbības, kuras veicot apakšsistēmu vai ritekli nodod paredzētajā ekspluatācijas stāvoklī” ([2. panta q) punkts]).</i>
Laist tirgū	<i>“Produktu pirmo reizi darīt pieejamu Kopienas tirgū” (Lēmuma 768/2008/EK 1. pielikuma R1. panta 2) punkts. “Darīt pieejamu tirgū” nozīmē “katra produkta piegādi izplatīšanai, patēriņam vai izmantošanai Kopienas tirgū komerciālām darbībām par maksu vai bez maksas” (Lēmuma 768/2008/EK 1. pielikuma R1. panta 1) punkts).</i>
Projekts izstrādes beigu posmā	<i>“Projekts, kurš ir tādā plānošanas/būvniecības posmā, kad izmaiņas tehniskajā specifikācijā attiecīgajai dalībvalstij būtu nepieņemamas. Šādas problēmas var būt saistītas ar tiesiskiem, līgumu, ekonomiskiem, finanšu, sociāliem vai vides apsvērumiem, un tās ir pienācīgi jāpamato” ([2. panta t) punkts]).</i>
Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums (pārvadātājs)	<i>“Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums, kā noteikts Direktīvā 2001/14/EK, vai cits valsts vai privāts uzņēmums, kas nodarbojas ar kravu un/vai pasažieru dzelzceļa pārvadājumiem, ar nosacījumu, ka šim uzņēmumam ir jānodrošina vilce; šī definīcija ietver arī uzņēmumus, kas nodrošina tikai vilci” (Drošības direktīvas 3. panta c) punkts)</i>
Regulējuma darbības joma	Valsts vai valsts iestādes ar likumu noteiktās prasības attiecībā uz produktu un visas darbības un pasākumi, lai tās ievērotu, verificētu un apliecinātu.
Atjaunošana	<i>“Apakšsistēmas vai apakšsistēmas daļas ievērojami nomainas darbi, kas nemaina apakšsistēmas vispārējo darbību” ([2. panta n) punkts]).</i>

7. tabula. Definīcijas

Termiņš	Definīcija/avots
Īpašs gadījums	<i>“Jebkura dzelzceļu sistēmas daļa, kurai ģeogrāfisku, topogrāfisku vai pilsētvides ierobežojumu dēļ vai tādu ierobežojumu dēļ, kas skar saderību ar esošo sistēmu, uz laiku vai pastāvīgi jāparedz īpaši noteikumi attiecībā uz SITS. Šeit var, piemēram, minēt dzelzceļa līnijas un tīklus, kuri nošķirti no pārējā Kopienas tīkla, gabarītu, sliežu platumu vai attālumu starp sliežu ceļiem un ritekļus, kas paredzēti vienīgi vietējiem, reģionāliem vai vēsturiskiem mērķiem, kā arī ritekļus, kas kursē no vai uz trešām valstīm” ([2. panta l) punkts]).</i>
Aizstāšana saistībā ar apkopi	<i>“Komponentu nomaiņa ar detaļām, kam ir identiskas funkcijas un darbības parametri, veicot profilaktisko apkopi vai remontu” ([2. panta p) punkts]).</i>
Tehniskais atzinums	Aģentūras dokuments, ko sagatavo atbilstīgi Aģentūras regulas 2. pantam.
Tipa pārbaude	EK tipa pārbaude ietilpst atbilstības novērtēšanas procedūrā, kurā paziņotā iestāde pārbauda produkta tehnisko projektu, pārliecinās par produkta tehniskā projekta atbilstību tam piemērojamo juridisko instrumentu prasībām un to apliecina. (Procedūra SITS CB un SB moduļos, paredzēta arī Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā 768/2008/EK.)
Modernizācija	<i>“Apakšsistēmas vai apakšsistēmas daļas ievērojami pārveidošanas darbi, kas uzlabo apakšsistēmas vispārējo darbību” ([2. panta m) punkts]).</i>
Brīvprātīgas darbības joma	Prasības attiecībā uz produktu un visas darbības un pasākumi, lai tās ievērotu, verificētu un apliecinātu, ko ar līgumu pieprasa klients, taču neprasa valsts vai valsts iestāde.

Saīsinājumi

8. tabula. Saīsinājumi

SAĪSINĀJUMS	PILNS NOSAUKUMS
<i>AEIF</i>	Eiropas Dzelzceļu savstarpējas izmantojamības asociācija (<i>Association Européenne pour l'Interopérabilité Ferroviaire</i>)
<i>CCS</i>	Kontrole, vadība un signalizācija
<i>CEN</i>	Eiropas Standartizācijas komiteja
<i>CENELEC</i>	Eiropas Elektrotehniskās standartizācijas komiteja
<i>CR</i>	Parastais dzelzceļš
<i>CSM</i>	Kopīgas drošības metodes
<i>ECM</i>	Par tehnisko apkopi atbildīgā struktūra
<i>EEZ</i>	Eiropas Ekonomikas zona
<i>EIM</i>	Eiropas infrastruktūras pārvaldītāji
<i>EMC</i>	Elektromagnētiskā saderība
<i>ENE</i>	Enerģētika
<i>EPTTOLA</i>	Eiropas Pasažieru vilcienu un vilces mehānismu iznomātāju asociācija
<i>ERA</i>	Eiropas Dzelzceļa aģentūra, saukta arī "Aģentūra"
<i>ERADIS</i>	Eiropas Dzelzceļa aģentūras savstarpējas izmantojamības datu bāze; Savstarpējas izmantojamības un drošības datu bāze
<i>ERTMS</i>	Eiropas Dzelzceļa satiksmes vadības sistēma
<i>ESO</i>	Eiropas standartizācijas iestāde
<i>ETCS</i>	Eiropas Dzelzceļa kontroles sistēma
<i>ETSI</i>	Eiropas Telekomunikāciju standartu institūts
<i>ES</i>	Eiropas Savienība
<i>GSM-R</i>	Globāla mobilo sakaru sistēma dzelzceļam
<i>HS</i>	Ātrgaitas
<i>SIK</i>	Savstarpējas izmantojamības komponents

8. tabula. Saīsinājumi

SAĪSINĀJUMS	PILNS NOSAUKUMS
<i>IEC</i>	Starptautiskā elektrotehnikas komisija
<i>INF</i>	Infrastruktūra
<i>ISO</i>	Starptautiskā Standartizācijas organizācija
<i>ISV</i>	Paziņojums par pagaidu verifikāciju
<i>LOC&PAS</i>	Lokomotīves un pasažieriem paredzētais ritošais sastāvs
Dalībv.	ES vai EEZ dalībvalsts
<i>NB Rail</i>	Dzelzceļa produktu un sistēmu PI koordinācijas grupa
<i>NSA</i>	Valsts drošības iestāde
<i>PRM</i>	Personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām
<i>OV</i>	<i>Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis</i>
<i>OPE</i>	Satiksmes nodrošināšana un vadība
<i>Q&C</i>	Jautājumi un skaidrojumi
<i>KVS</i>	Kvalitātes vadības sistēma
<i>RFU</i>	Lietošanas ieteikumi
<i>RISC</i>	Komiteja dzelzceļa savstarpējas izmantojamības un drošības jautājumos
<i>RST</i>	Ritošais sastāvs
Pārvadātājs	Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums
<i>SRT</i>	Drošība dzelzceļu tuneļos
<i>TAF</i>	Telemātikas lietojumprogrammu izmantošana kravu pārvadājumos
<i>TAP</i>	Telemātikas lietojumprogrammu izmantošana pasažieru pārvadājumos
<i>TEN-T</i>	Eiropas transporta tīkls
<i>SITS</i>	Savstarpējās izmantojamības tehniskās specifikācijas
<i>UIC</i>	Starptautiskā dzelzceļu savienība (<i>Union Internationale des Chemins de fer</i>)

8. tabula. Saīsinājumi

SAĪSINĀJUMS	PILNS NOSAUKUMS
UIP	Starptautiskā privātvagonu īpašnieku savienība (<i>Union Internationale d'associations de Propriétaires de wagons de particuliers</i>)
UIRR	Starptautiskā apvienotā ceļa un dzelzceļa transporta uzņēmumu savienība (<i>Union Internationale des opérateurs de transport combiné Rail-Route</i>)
UITP	Starptautiskā sabiedriskā transporta asociācija (<i>Union Internationale des Transports Publics</i>)
UNIFE	Eiropas dzelzceļu rūpniecības uzņēmumu apvienība (<i>Union des Industries Ferroviaires Européennes</i>)
WAG	Kravas vagoni